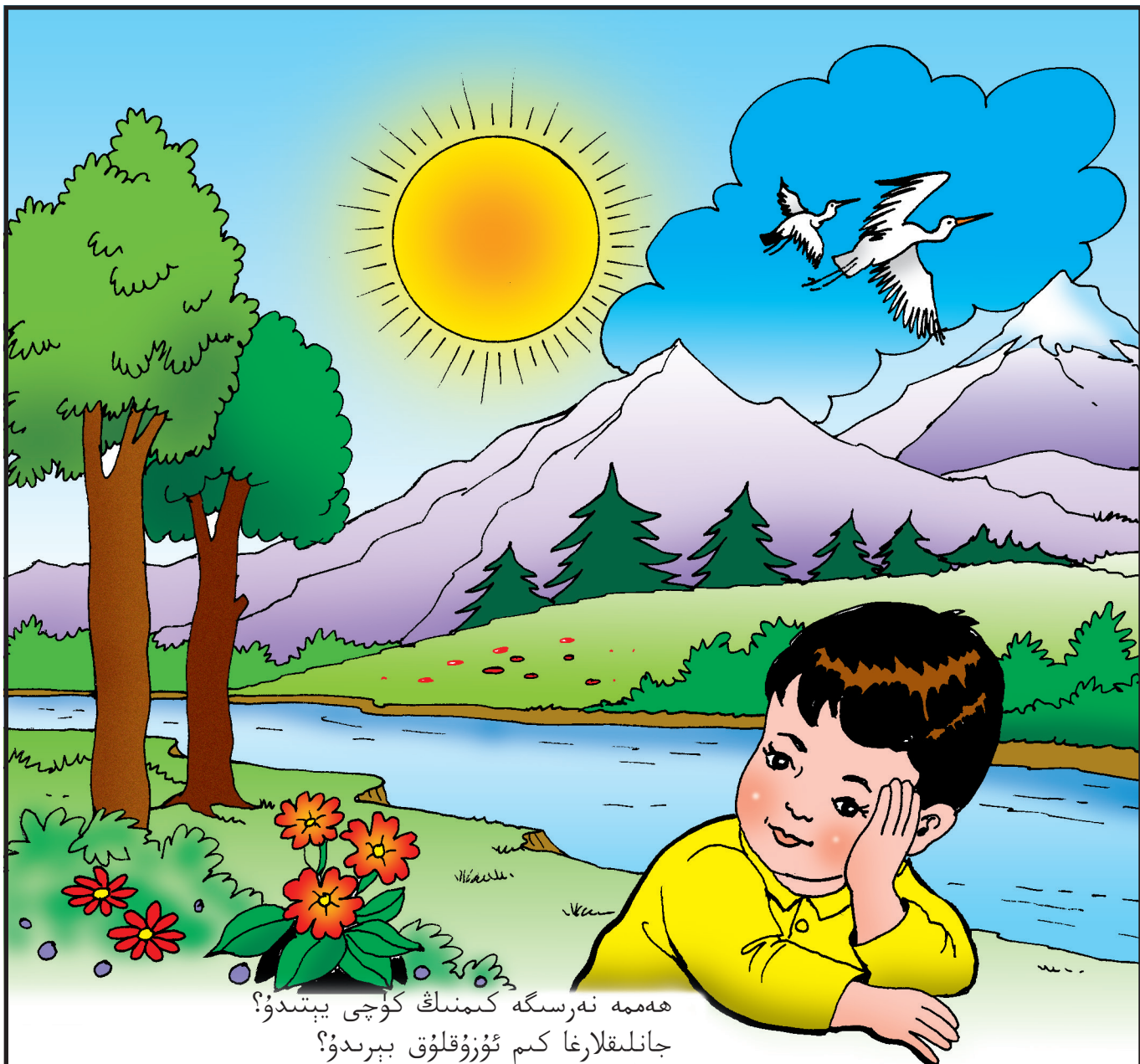

ياش - ئۆسمۈرلەر ئۈچۈن دەسلەپكى دىنى ساۋاتلار

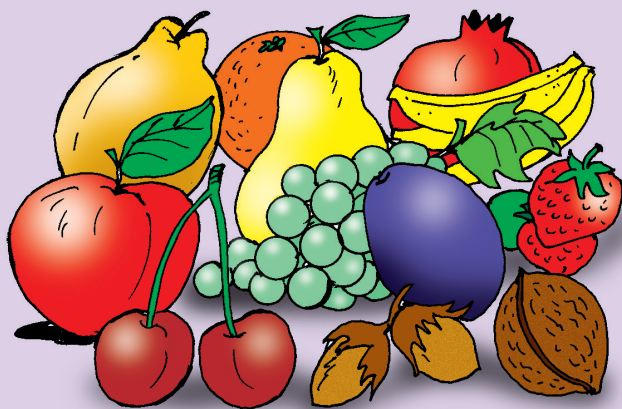
مۇرشىدە ئۇيسال

ھەممە نەرسىگە كىمنىڭ كۈچى يېتىدۇ؟
 جانلىقلارغا كىم ئۇزۇقلۇق بېرىدۇ؟
 بۇلارنى بىزگە بەرگەن ئاللاھقا شۈكۈر ئېيتىش ۋە ئۇنىڭغا
 ئىبادەت قىلىش بىزنىڭ مەجبۇرىيىتىمىزدۇر.

مېۋە - چىۋىلەرنى كىم ياراتتى؟

كۆكتات - ئوتياشلارنى كىم ياراتتى؟

تەۋھىد كەلىمىسى

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

لا ئىلاھە ئىللەللاھ مۇھەممۇدۇر رەسۇلۇللاھ
ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوقتۇر، مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام ئاللاھنىڭ
ئەلچىسىدۇر.

ئانىلارغا نەسىھەت:

بالىڭىز تۇغۇلغاندا قۇلىقىغا تۇنجى قېتىم دەيدىغان سۆزىڭىز ئەزان
بولسۇن.

بالىڭىزغا تۇنجى قېتىم بېرىدىغان سۈتىڭىز ھالال بولسۇن.

بالىڭىزغا تۇنجى قېتىم ئۆگىتىدىغان سۆز ئاللاھ بولسۇن.

بالىڭىزغا تۇنجى قېتىم تونۇتىدىغان كىشى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام
بولسۇن.

بالىڭىزغا تۇنجى قېتىم ئوقۇتىدىغان كىتاب قۇرئان بولسۇن.

بالىڭىزغا تۇنجى قېتىم ئۆگىتىدىغان ئىلىم ئىسلام بولسۇن.

بالىڭىزغا تۇنجى قېتىم ئۆگىتىدىغان دۇئا، شۈكۈر ئېيتىش
بولسۇن.

مۇسۇلمانلار قېرىنداشتۇر.

ھەدىيەلىشىش مېھرى - مۇھەببەتنى كۈچەيتىدۇ.

لا ئىلاھە ئىللەللاھ
مۇھەممۇدۇر رەسۇلۇللاھ

لا ئىلاھە ئىللەللاھ
مۇھەممۇدۇر رەسۇلۇللاھ

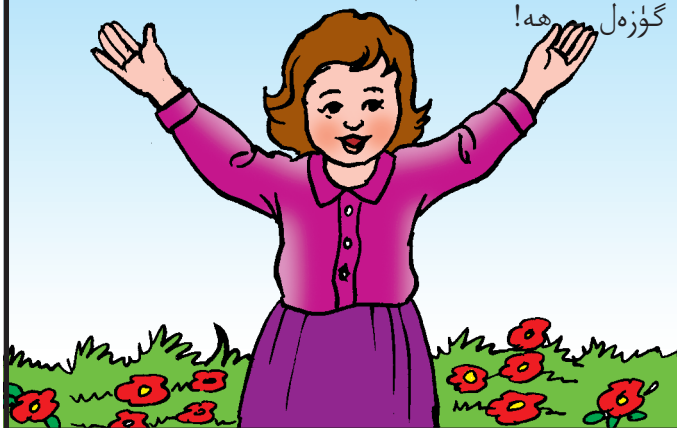
«ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق، مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام ئاللاھنىڭ ئەلچىسى» دەپ گۇۋاھلىق بەرگەن ھەممە كىشى مۇسۇلماندۇر.

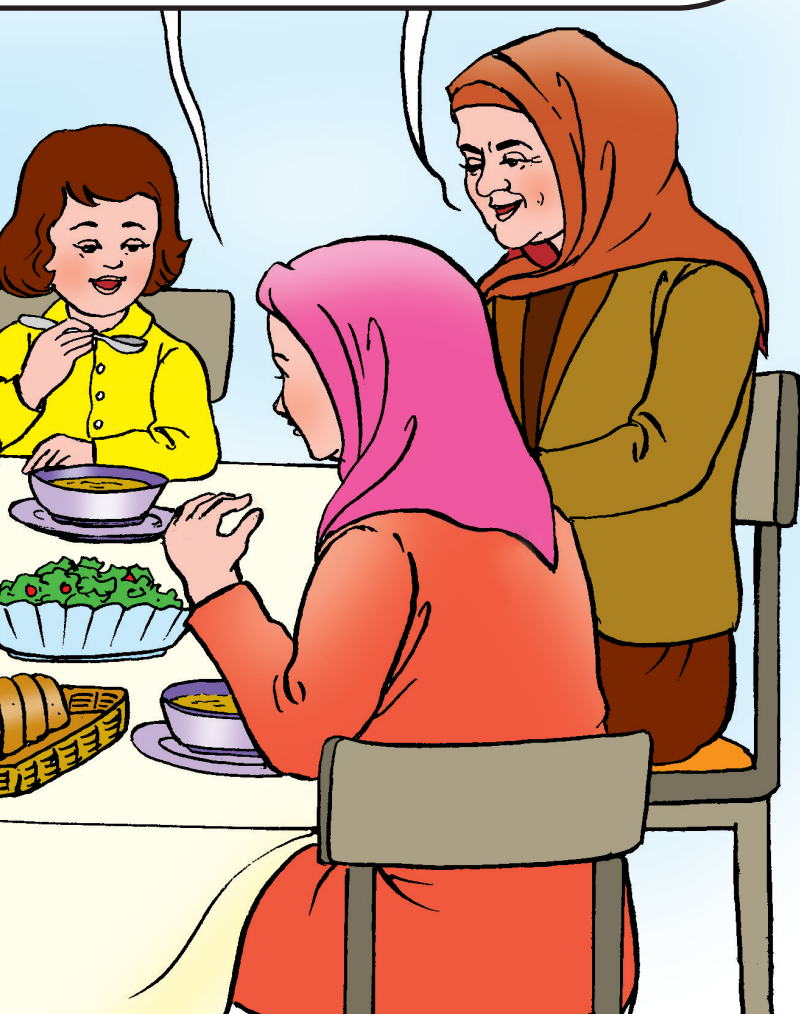
ئىسلام قېرىنداشلىقتۇر،
ئىسلام دۇرۇستلۇقتۇر،
ئىسلام ئىشلەشتۇر،
ئىسلام ئىلىم ئىگەللەشتۇر،
ئىسلام ياردەملىشىشتۇر،
ئىسلام رەھىم-شەپقەتتۇر،
ئىسلام سۆيگۈدۇر.

رەڭگى قانداق بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، ئاللاھنى سۆيگەن كىشى قەدىرلىكتۇر.

ئەلەمدۇللىلاھ (جىمى ھەمدۇسانا ئاللاھقا خاستۇر) مەن مۇسۇلمان. ئەي رەببىم! مۇسۇلمانچە ياشاش نېمە دېگەن گۈزەل ھە!

بىسىللاھىررەھىم

بىسىللاھىررەھىم

بىسىللاھىررەھىم

بىسىللاھىررەھىم

ئاللاھنىڭ نېپەتلىرىنى ئىسراپ
قىلىش گۇناھتۇر.

تاماق يېيشنى باشلىغاندا

تاماق يېيشتىن بۇرۇن،
ئاچتىم قولۇمنى ساڭا.
ئەقىل، ساغلاملىق، دۇرۇستلۇق،
ياخشى خۇيلار بەرگىن ماڭا.
يېمىسەم چوڭ بولالمايمەن،
مەكتەپكە بارالمايمەن.

تېز - تېز يەيلى، مەكتىپىمىزگە بارايلى. بىزنى ياراتقان
ئاللاھقا، ھەر ۋاقىت دۇئا قىلايلى.

بىسىمىلاھ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ناھايىتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىبان
ئاللاھنىڭ ئىسمى بىلەن (باشلايمەن).

بىسىمىلاھ

ئاللاھتۇر تۇنجى سۆزىمىز،
ئىمانغا تولغان قەلبىمىز.
ياتقاندا ھەر ئاخشام،
ئويغانغاندا ھەر سەھەر،
دەيمەن ھامان بىسىمىلاھ.
يەپ-ئىچكەندە،
كىتابىمنى ئاچقاندا،
دەرسىمنى باشلىغاندا،
ئويۇننى باشلىغاندا،
دەيمەن ھامان بىسىمىلاھ.
يۈزلەنسەم مەن رەببىمگە،
قۇۋۋەت كېلەر قەلبىمگە.
چۈشۈرمەيمەن تىلىمدىن،
ئاللاھ تۇتار قولىمدىن.

ھەر ئىشىمىزنى «بىسىمىلاھىرەھمانىررەھىم» بىلەن باشلايلى

ئۇيقۇ دۇئاسى

ئوڭ تەرىپىمنى بېسىپ ياتتىم،
سول تەرىپكە بۇرۇلدۇم،
ئاللاھقا يۆلەندىم،
پەرىشتىلەر شاھىت بولسۇن،
دېنىم ۋە ئىمانىمغا.
ئەتىگەندە ئويغىنىشىمنى ئۈمىد قىلىپ،
ئەشھەدۇ ئەللا ئىلاھە ئىللەللاھ
(ئاللاھتىن باشقا ھېچبىر
مەبۇد يوقتۇر)

دۇئا ۋە شۈكۈر

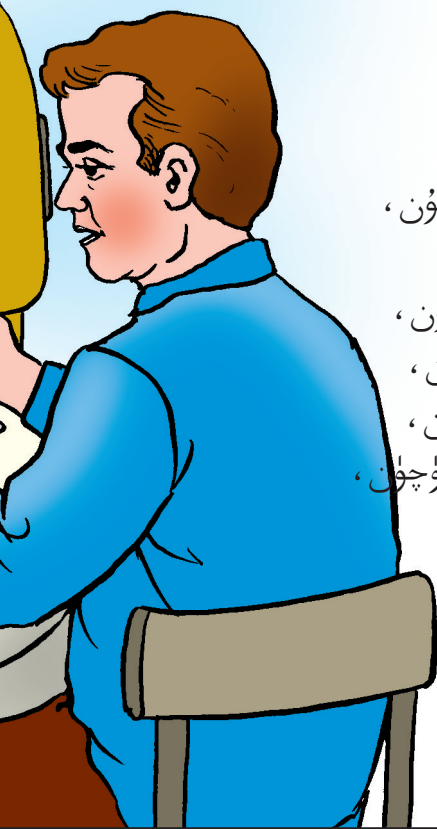
تامماقتىن كېيىنكى دۇئا

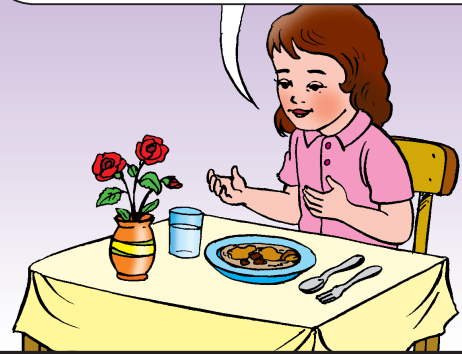
جىمى ھەمدۇسانا ئاللاھقا خاستۇر،
جىمى ھەمدۇسانا ئاللاھقا خاستۇر،
بۇ نېمەتنى بەرگەن ئاللاھ،
پەيغەمبىرىمىز رەسۇلۇللاھ،
ھەر قېتىم تاماق يېگەندە دەيمەن بىسىمللاھ.

كۆپەيسۇن، كېمەيمسۇن،
تاشسۇن، تۆكۈلمسۇن،
ئۈزۈلۈپ قالمسۇن،
ھەمىشە ئىشتىھا بىلەن يېيىلسۇن،

ئۆتمۈشتىكىلەرنىڭ روھى ئۈچۈن،
ساقلارنىڭ سالامەتلىكى ئۈچۈن،
دەردمەنلەرنىڭ دەرمانى ئۈچۈن،
ئەڭ مۇھىمى ئاللاھ رازىلىقى ئۈچۈن،
ئەلقاتىھە.

ئەي رەببىم! بىزگە گۈزەل نېمەتلەرنى ئاتا
قىلغانلىقىڭ ئۈچۈن ساڭا مىڭلارچە شۈكۈرلەر بولسۇن.

ئەي رەببىم! دۇنيائىمىزنى رەڭگارەڭ گۈللەر بىلەن
تولدۇرغانلىقىڭ ئۈچۈن ساڭا مىڭلارچە شۈكۈرلەر بولسۇن.

يەيىمىز، ئىچىمىز، يۈگۈرىمىز، ئوينايىمىز،
ھەرگىز ئاللاھنى ئۇنتۇمايمىز.

شۈكۈر

شۇ گۈزەل چېچەك ئۈچۈن،
ئۇچقان كېپىنەك ئۈچۈن،
يەۋاتقان نان ئۈچۈن،
رەببىم! ساڭا كۆپ شۈكۈر.

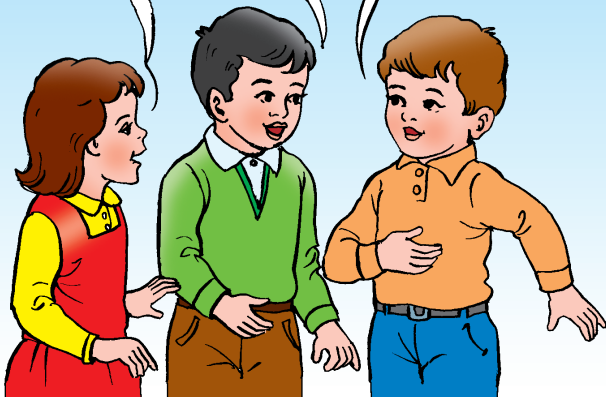
ئانام ئۈچۈن ئاللاھم،
دادام ئۈچۈن ئاللاھم،
سەن بەرگەن ھەممە ئۈچۈن،
رەببىم! ساڭا كۆپ شۈكۈر.

ماڭىمىز پۇت بەردىڭ،
ئاڭلايمىز قۇلاق بەردىڭ،
ئاغزىمىزغا تەم بەردىڭ،
رەببىم! ساڭا كۆپ شۈكۈر.

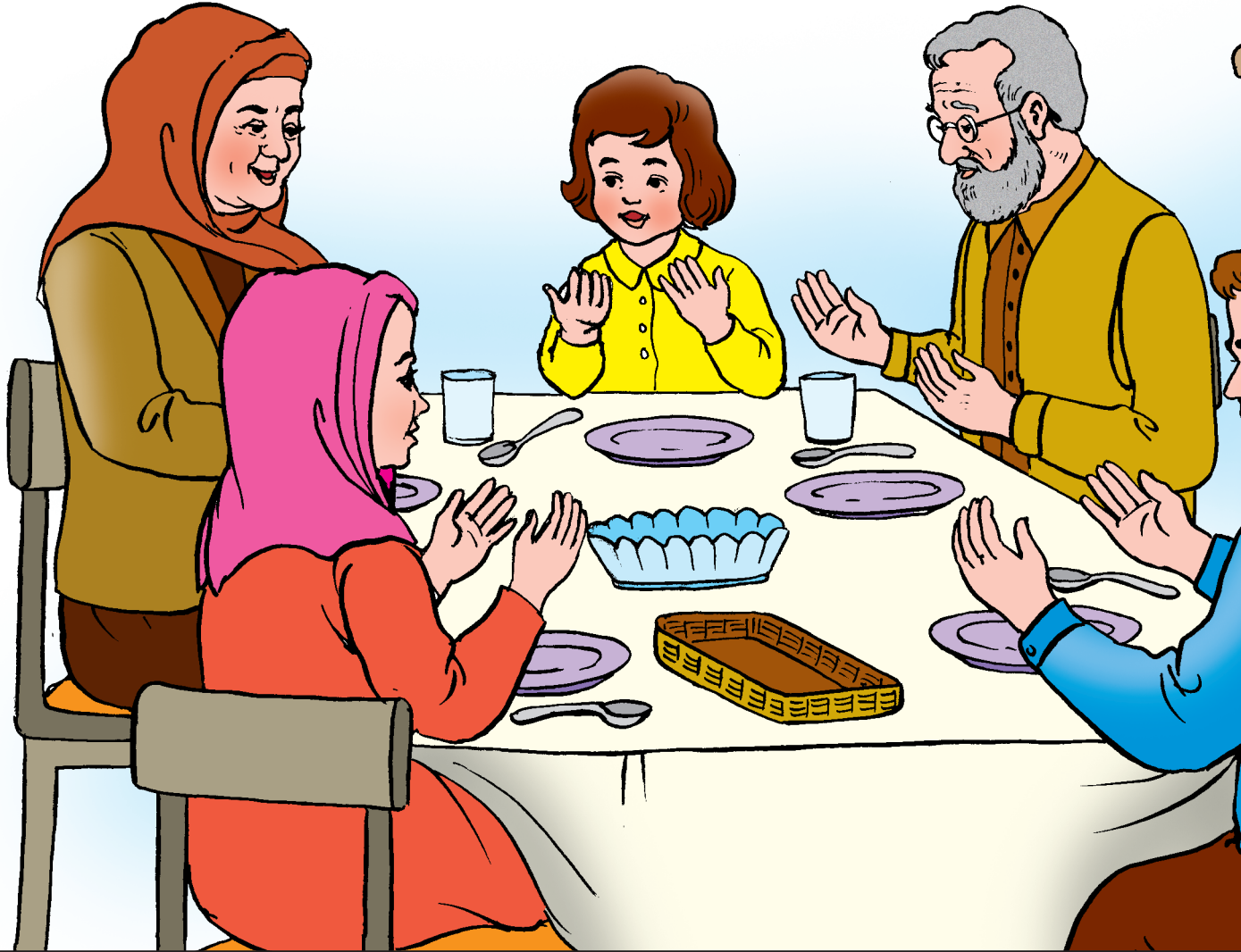

ۋە ئەلەيكۇم ئەسسالام

ئەسسالامۇ ئەلەيكۇم

سۇبھاناللاھ: ئاللاھ بارلىق نۇقسانلاردىن پاكتۇر.
ئەلھەمدۇلىللاھ: پۈتۈن ماختاشلار، شۈكۈرلەر ئاللاھقا خاستۇر.
ئاللاھۇ ئەكبەر: ئاللاھ ھەممە نەرسىدىن كاتتا ۋە ئۇلۇغدۇر.
لا ئىلاھە ئىللەللاھ: ئاللاھتىن باشقا ھېچبىر ئىلاھ يوقتۇر.

مەيلى كېسەل ياكى سالامەت
بولايلى، ھەر ۋاقىت ئاللاھقا
شۈكۈر قىلايلى ۋە دۇئا
قىلايلى!
قايقۇرغان ۋە خۇشال بولغان
پەيتلىرىمىزدە ئاللاھقا دۇئا
قىلايلى!

قورققان ۋاقىتلاردا ئاللاھقا دۇئا قىلايلى!

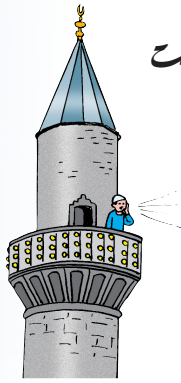

ئەلھەمدۇ لىللاھ!

يەرھەمۇكەللاھ!

چۈشكۈرگەندە:

ئەزان ۋە مەسچىت

ئەزان:

ئەزان كىشىلەرنى ئاللاھقا ئىبادەت قىلىشقا چاقىرىدىغان چاقىرىقتۇر.

4 قېتىم ئاللاھۇ ئەكبەر دەيمىز. بۇنىڭ مەنىسى: ئاللاھ ئەڭ بۈيۈكتۇر.

2 قېتىم ئەشھەدۇ ئەنلا ئىلاھە ئىللەللاھ دەيمىز. بۇنىڭ مەنىسى: ئاللاھتىن باشقا ھېچبىر ئىلاھنىڭ يوقلىقىغا گۇۋاھلىق بېرىمەن.

2 قېتىم ئەشھەدۇ ئەننە مۇھەممەدەر رەسۇلۇللاھ دەيمىز. بۇنىڭ مەنىسى: مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنىڭ ئاللاھنىڭ پەيغەمبىرى ئىكەنلىكىگە گۇۋاھلىق بېرىمەن.

2 قېتىم ھەيىيە ئەلەس ساللاھ دەيمىز. بۇنىڭ مەنىسى: نامازغا كېلىڭلار.

2 قېتىم ھەيىيە ئەلەل فەلاھ دەيمىز. بۇنىڭ مەنىسى: نىجاتلىققا كېلىڭلار.

2 قېتىم ئاللاھۇ ئەكبەر دەيمىز. بۇنىڭ مەنىسى: ئاللاھ ئەڭ بۈيۈكتۇر.

1 قېتىم لا ئىلاھە ئىللەللاھ دەيمىز. بۇنىڭ مەنىسى: ئاللاھتىن باشقا ھېچبىر ئىلاھ يوق.

مەسچىت:

ناماز ئوقۇيدىغان يەر.

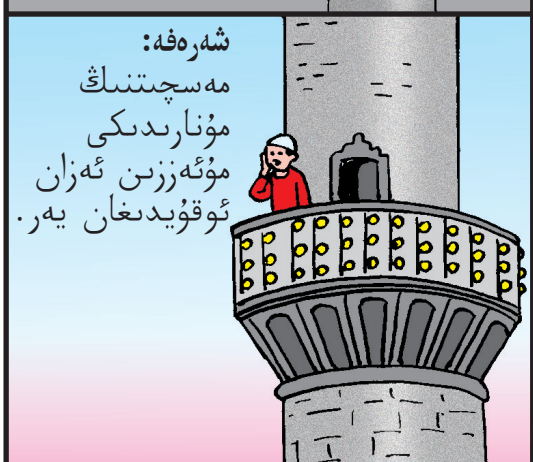
مۇنار:

ئەزان ئوقۇلىدىغان يەر.

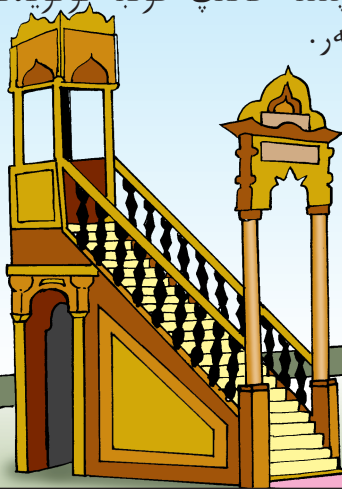

شەرەفە:

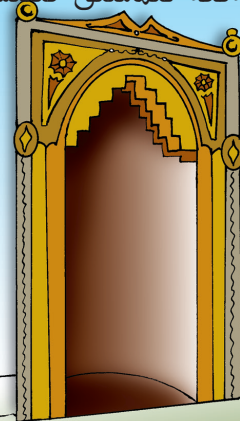
مەسچىتنىڭ مۇنارىدىكى مۇئەزرىن ئەزان ئوقۇيدىغان يەر.

مۇنبەر: مەسچىتتە خاتىپ خۇتبە ئوقۇيدىغان پەشتاقلىق يەر.

مېھراب: مەسچىتلەرنىڭ قىبلىسىنى كۆرسىتىدىغان، ئىمام جامائەتكە ئىماملىق قىلىش ئۈچۈن تۇرىدىغان كاۋاك يەر.

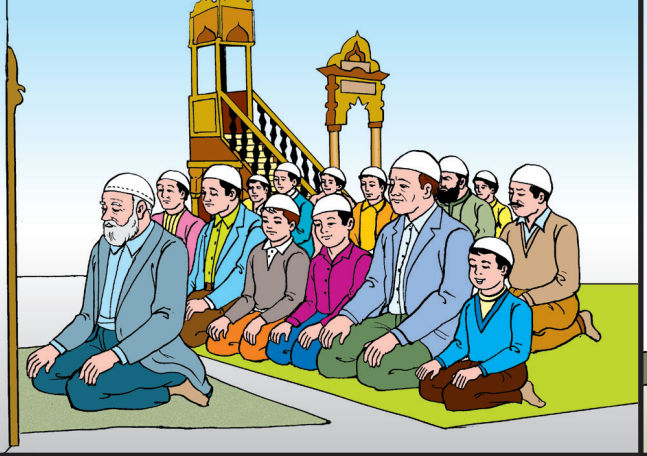
مەدەنىيەت مۇنەۋۋەردىكى مەسچىت، پەيغەمبەر
ئەلەيھىسسالامنىڭ مەسچىتىدۇر.
پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام
ئالەملەرگە رەھبەت ۋە ئىنسانلارغا يېتەكچىدۇر.

ئاللاھىم! كىتابىڭ بىزگە توغرا يولنى كۆرسىتىدۇ.

جامائەت: ئىمام بىلەن بىللە ناماز ئوقۇغان كىشىلەر.

پاكزلىق ۋە ساغلاملىق

پاكزلىق ئىماندىندۇر.
ئاللاھ ئىچى ۋە تېشى پاكز بولغانلارنى سۆيىدۇ.
يەرلەرگە ئەخلەت تاشلىمايلى!

بىزگە يېشىل دەرەخلەر
ۋە ساپ ھاۋانى بەرگەن
ئاللاھقا رەھمەت ئېيتايلى.

تاماقتىن بۇرۇن ۋە تاماقتىن كېيىن
قوللىرىمىزنى يۇيايلى.

تاماقتىن كېيىن ۋە ئۇخلاش ئالدىدا
چىشلىرىمىزنى
چوتكىلايلى.

ھاجەتخانىغا سول پۇت بىلەن
كىرگەندە: «قوغلاندى شەيتاننىڭ
ئازدۇرۇشىدىن
ئاللاھقا سىغىنىپ
پاناھ تىلەيمەن»
دەيلى.
ھاجەتخانىدىن
ئوڭ پۇت بىلەن
چىقايلى.

ھەپتىدە بىر قېتىم تىرىقلىرىمىزنى ئالايلى.

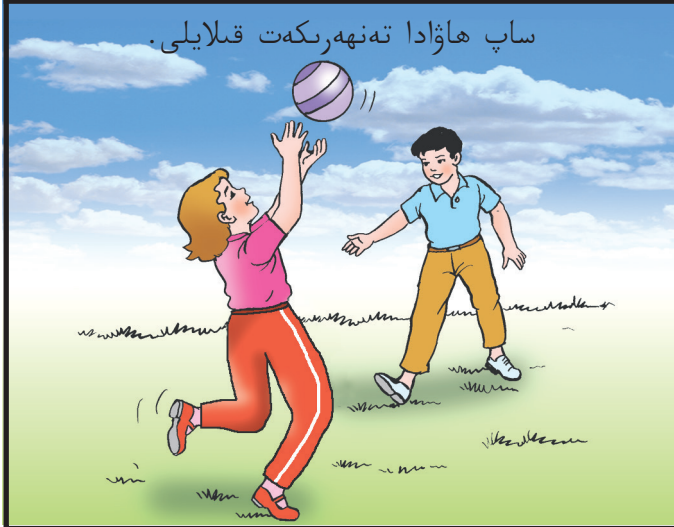

ھاجەتخانىدىن چىققاندا قوللىرىمىزنى سۈپۈنلەپ
يۇيايلى.

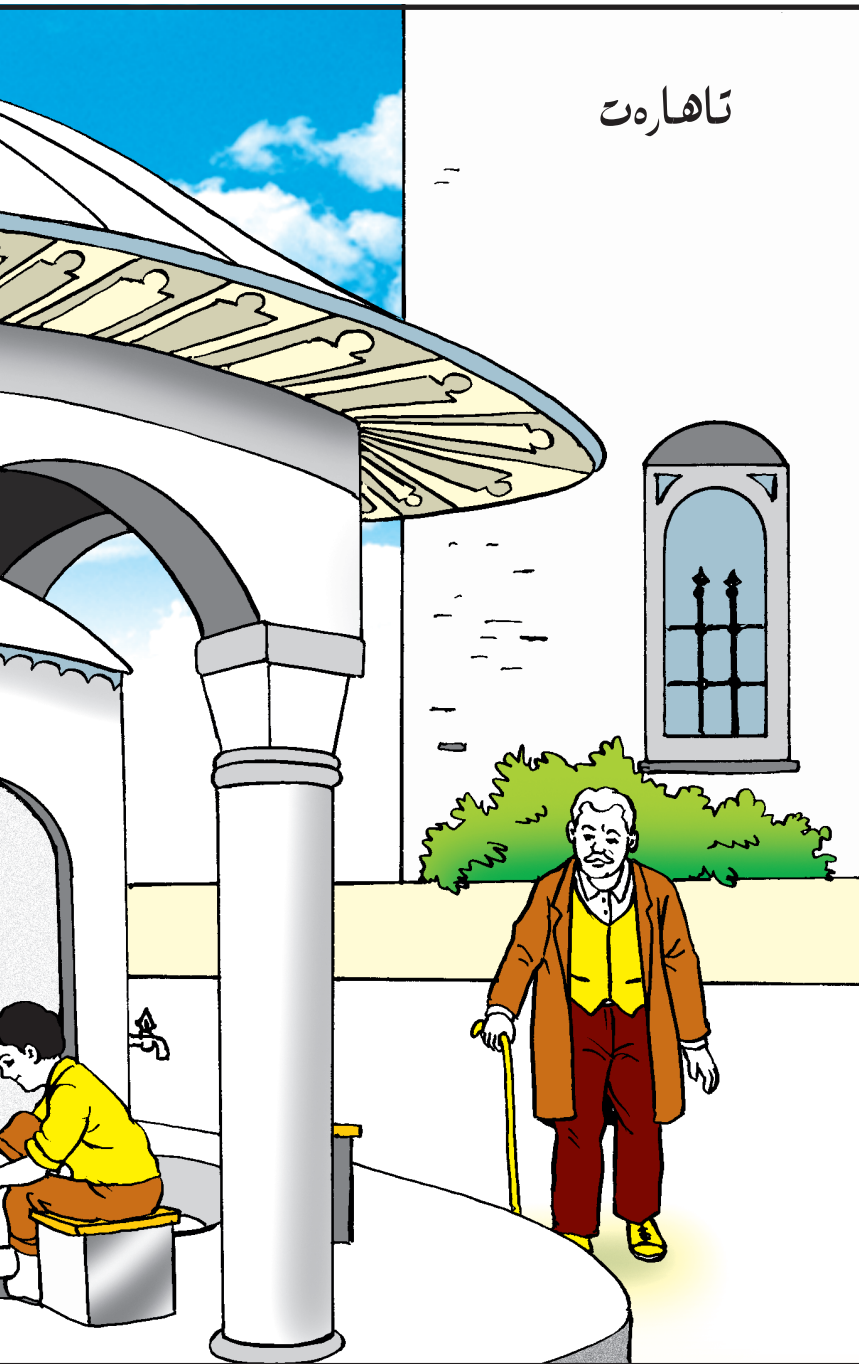
ساپ ھاۋادا تەنھەرىكەت قىلايلى.

ھەپتە ئەڭ ئاز بىر قېتىم يۇيىنالىلى.

تاھارەت

1- قول
يۇيۇش

2- ئېغىز ۋە
بۇرۇنغا سۇ
ئېلىش

3- يۈزنى
يۇيۇش

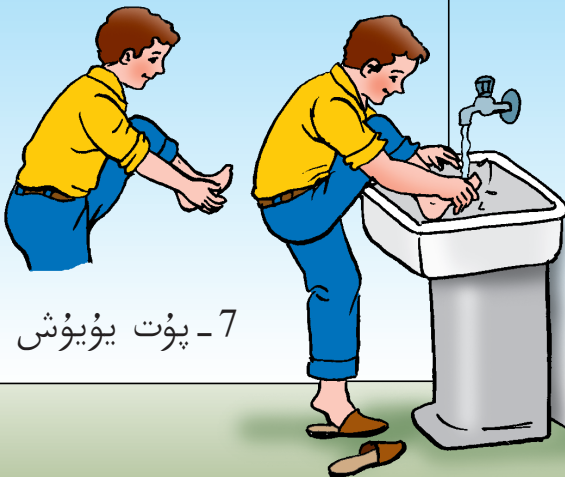
5- باشقا مەسھى
قىلىش

4- قولنى جەينەك
بىلەن قوشۇپ يۇيۇش

مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام: «تاھارەت ئالغان ھەر قانداق ئادەمنىڭ گۇناھلىرى، قولىدىن ۋە تاھارەت ئەزالىرىدىن سۇ ئاققانغا ئوخشاش تۆكىلىدۇ» دېگەن.

7- پۇت يۇيۇش

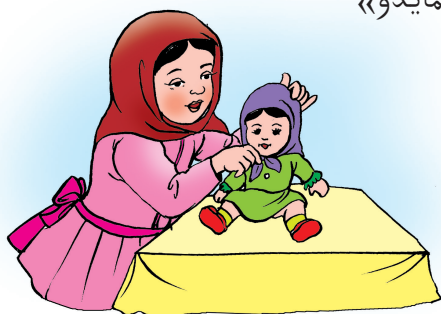
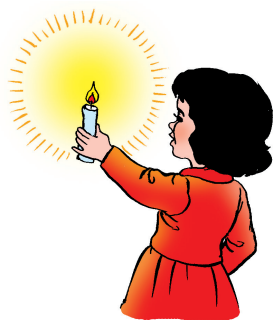
6- قۇلاق ۋە بويۇنغا مەسھى قىلىش

ناماز

مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام: «ناماز جەننەتنىڭ ئاچقۇچىدۇر» دېگەن.

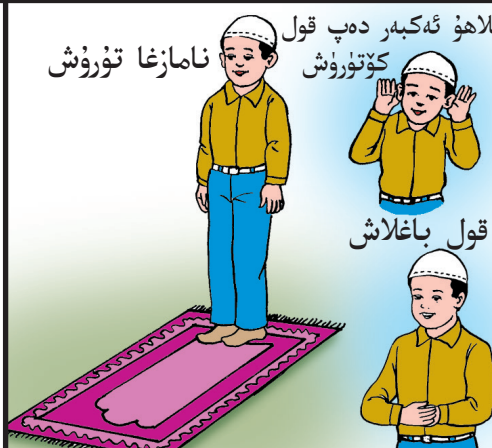

مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: «بەش ۋاخ ناماز ئوقۇغان كىشى، ئۆيىنىڭ ئالدىدا ئېقىۋاتقان سۇدا، كۈندە بەش قېتىم يۇيۇنغان ئادەمگە ئوخشاشتۇر. بۇ كىشىدە كىر قالمايدۇ»

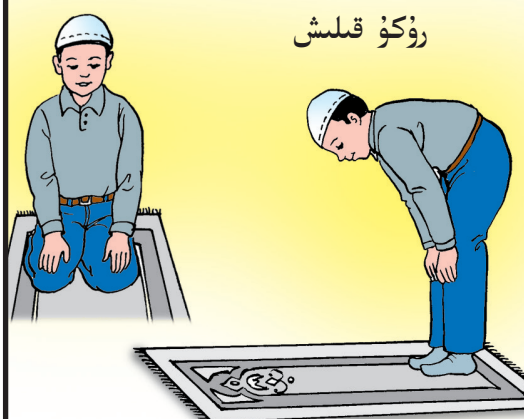
پەيغەمبىرىمىزنىڭ ھەر بىر سۆزى بىزنىڭ مەشئىلىمىزدۇر.

ئاللاھۇ ئەكبەر دەپ قول كۆتۈرۈش

قول باغلاش

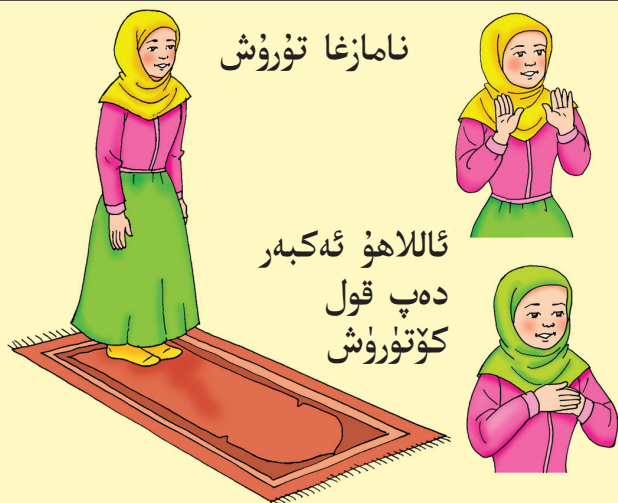
رۇكۇ قىلىش

سەجدە قىلىش

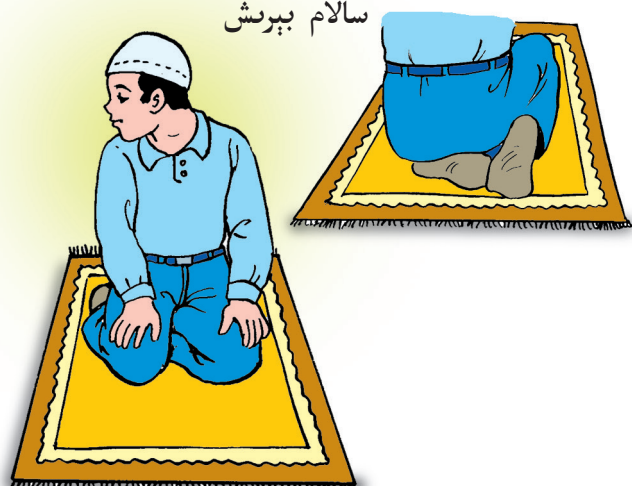

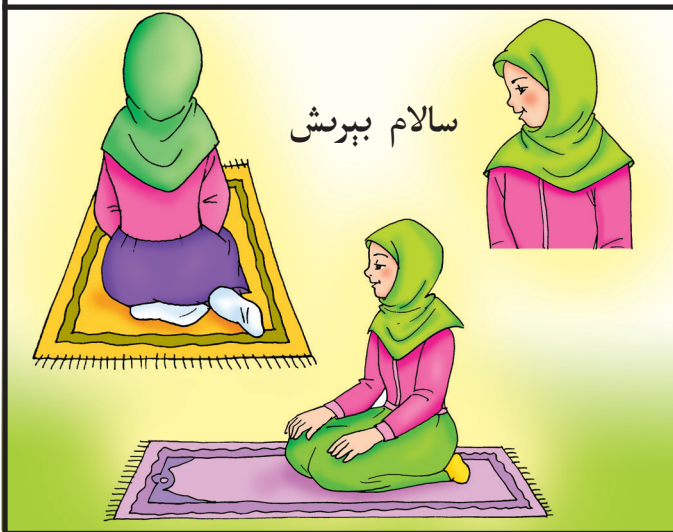
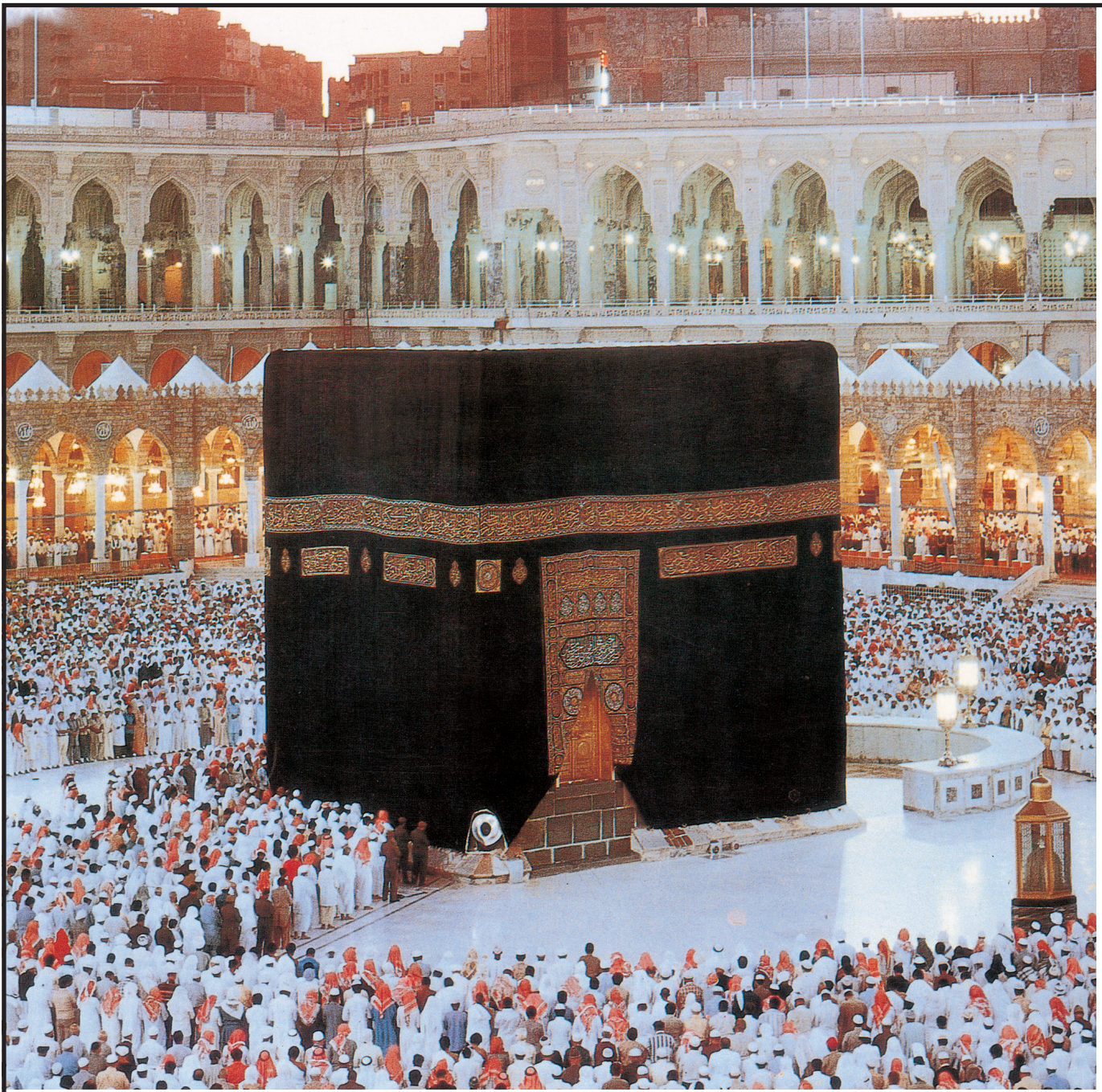
نامازغا تۇرۇش

ئاللاھۇ ئەكبەر دەپ قول كۆتۈرۈش

سالام بېرىش

گۇناھ ۋە ساۋاب

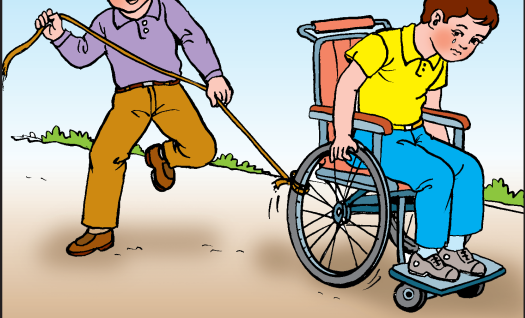
ئاللاھ كىملەرنى ياخشى كۆرىدۇ؟

ئاللاھ ئۆزىگە ئىبادەت قىلغانلارنى ياخشى كۆرىدۇ.
ئاللاھ بەرگەن نېمەتلىرىگە شۈكۈر قىلغانلارنى ياخشى كۆرىدۇ.
ئاللاھ دىندار ۋە بىلىملىك كىشىلەرنى ياخشى كۆرىدۇ.
ئاللاھ ئۆزىنىڭ ۋە سۆيۈملۈك پەيغەمبىرىمىزنىڭ ئەمىر-پەرمانلىرىنى
بىجا كەلتۈرگەنلەرنى ياخشى كۆرىدۇ.
ئاللاھ ئائىلە ئايالىغا، پەرزەنتلىرىگە ۋە قول ئاستىدىكى
كىشىلەرگە ئادىل مۇئامىلە قىلغانلارنى ياخشى كۆرىدۇ.
ئاللاھ ئەتراپىدىكىلەرگە پايدا يەتكۈزىدىغان ۋە پىداكار
كىشىلەرنى ياخشى كۆرىدۇ.
ئاللاھ پاكىز ۋە گۈزەل ئەخلاقلىق كىشىلەرنى ياخشى كۆرىدۇ.

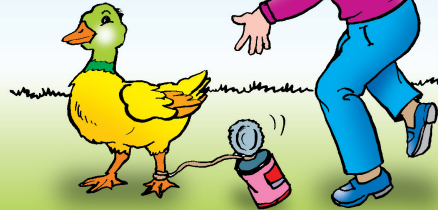
ئاللاھ كىملەرنى ياخشى كۆرمەيدۇ؟

ئاللاھ ئۆزىگە ئىبادەت قىلمىغانلارنى ياخشى كۆرمەيدۇ.
ئاللاھ بەرگەن نېمەتلىرىگە شۈكۈر قىلمىغانلارنى ياخشى كۆرمەيدۇ.
ئاللاھ بەندىنىڭ ھەققىنى يەيدىغانلارنى ياخشى كۆرمەيدۇ.
ئاللاھ ئەخلاقسىزلارنى ياخشى كۆرمەيدۇ.
ئاللاھ يامان ئىش قىلغانلارنى ياخشى كۆرمەيدۇ.
ئاللاھ دۇرۇس ۋە پاكىز بولمىغانلارنى ياخشى كۆرمەيدۇ.
ئاللاھ ئۆزىنىڭ ۋە پەيغەمبىرىنىڭ يولىدا ماڭمىغانلارنى ياخشى
كۆرمەيدۇ.
ئاللاھ تەكەببۇرلۇق قىلىدىغانلارنى ياخشى كۆرمەيدۇ.
ئاللاھ ئىسراپخورلارنى ياخشى كۆرمەيدۇ.
ئاللاھ ھۇرۇن ۋە مەينەتلەرنى ياخشى كۆرمەيدۇ.
ئاللاھ زالىم ۋە كىشى ھەققى يەيدىغانلارنى ياخشى كۆرمەيدۇ.

مېيىپلارنى بوزەك
قىلىش گۇناھتۇر.

ھايۋانلارنى
بوزەك قىلىش
گۇناھتۇر.

مېيىپلارغا ياردەم
بېرىش ساۋابتۇر.

ئىشلەپ، ئائىلىسىنىڭ تۇرمۇشىنى قامداش
ساۋابتۇر.

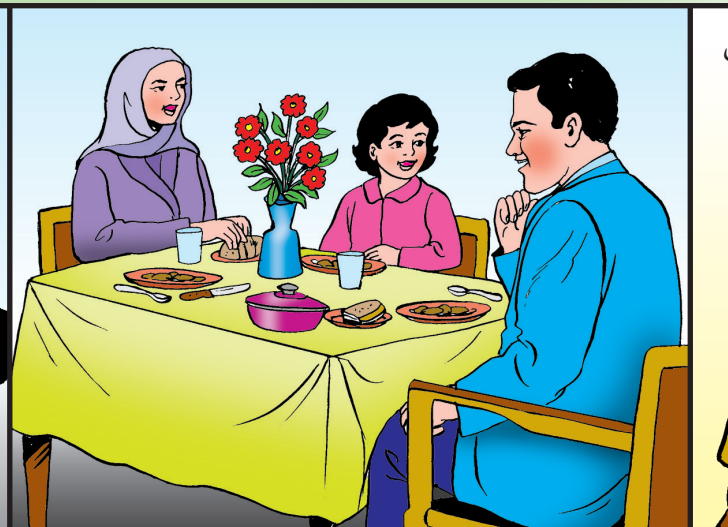
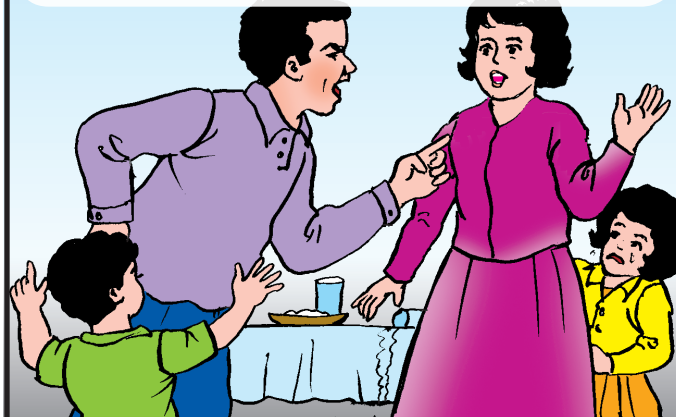
ھايۋانلارغا ياردەم
بېرىش ساۋابتۇر.

ئاللاھىم! ماڭا ياخشى ئويلايدىغان ۋە ھەر بىر مەخلۇققا
رەھىم قىلىدىغان ساپ يۈرەك ئاتا قىلغىن!

ھاراق ئىچىپ ئايالىغا ۋە بالىلىرىغا ناچار مۇئامىلە
قىلىدىغانلارنى ئاللاھ ياخشى كۆرمەيدۇ.

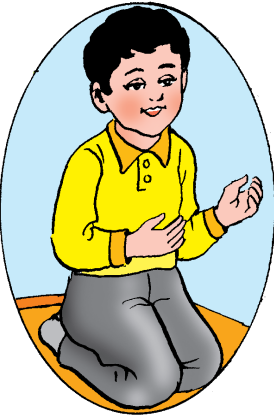
ئىنساننى، دۇنيانى، ئاينى، قۇياشنى،
سۈنى، ھاۋانى، ھايۋانلارنى، ئۆسۈملۈكلەرنى،
تاغلارنى، جانلىق ۋە جانسىز بارلىق نەرسىلەرنى
ياراتقۇچى جانابى ئاللاھتۇر.

ھېكايە: بوياقچى

ئۇ بىر دۆلەتنىڭ ئەڭ ئۇستا رەسسامى
ئىدى. بىر كۈنى ئۇ تاغ باغرىدىن ئۆتۈپتۇ.
دۆڭنىڭ چوققىسىنى قاپلىغان قىزىل، سۆسۈن،
شاپتۇل چېچىكى، سېرىق ۋە ئاق رەڭلىك
گۈللەرنىڭ يېنىك شامالدا دولقۇنىلىشىدىن بىر
يەردە توپلانغان رەڭ ۋە نۇر دولقۇنىنى كۆرگەن
كىشى ئەقلىنى يوقىتىپتۇ. ئۇ كۆڭلىدە: «بۇ
گۈللەرنى كىم بويىغان بولسا، ئۇ مەندىنمۇ
ئۇلۇغ سەنئەتكار ئىكەن» دەپ ئويلاپتۇ. ئۇ سەنئەتكارغا ھەيران
قاپتۇ. ئاندىن كېيىن ئۇ: «بوياقچى، بوياقچى، بوياقچى»،
دەپ ۋارقىراشقا باشلاپتۇ. «ئېيتقىن، سەن نەدە؟». بالىلار بىر
بىچارە ئادەمنى ساراڭ دەپ چالما-كېسەك قىلىشقا باشلاپتۇ،
چوڭلار قوغلاپتۇ. ئۇ ھاياتى بويىچە ئوخشاش سوئالنى
تەكرارلايدىغان بولۇپ قاپتۇ. ئۇ: «ھەي بوياقچى!
ئېيتقىن، ئېيتقىن، نەدە سەن؟» دەپ بوياقچىنى
ئىزدەيدىغان بولۇپ قاپتۇ.
بۇ ھېكايىنىڭ خۇلاسسىسى: كۆرىدىغان كۆزلەر ئۈچۈن
ئەڭ ئۇلۇغ سەنئەتكار ئاللاھتۇر.

ئىنساننىڭ يارىتىلىش غايىسى ۋە ۋەزىپىلىرى

ئاللاھ ھەممە نەرسىنى نېمىشقا ياراتتى؟
بارلىق مەۋجۇداتلارنىڭ تەبىئەتتە بىر ۋەزىپىسى بار.
پۈتۈن جانلىق مەۋجۇداتلار ھايات كەچۈرگەن مۇددەتكىچە ئارزۇلىرى بىلەن
ھەرىكەت قىلىدۇ.
ھەسەل ھەرىسى ھەسەل ئىشلەپچىقىرىدۇ. كالا ۋە قوي سۈت ئىشلەپچىقىرىدۇ.
توخۇ تۇخۇم كاكىلايدۇ. قۇياش ئىسسىقلىق ۋە يورۇقلۇق تارقىتىدۇ. زېمىن
بىزنى ئوزۇقلاندۇرىدۇ.

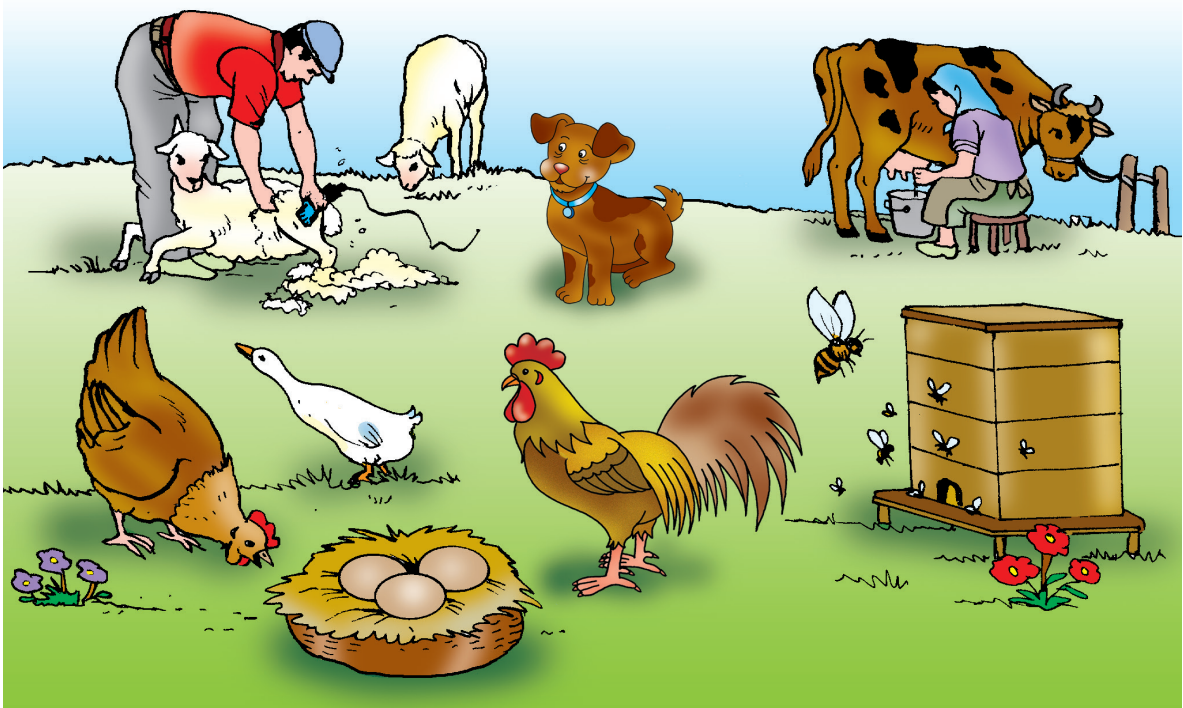
مەخلۇقاتلارنىڭ ۋەزىپىسى: ئاللاھتائالا بارلىق مەخلۇقاتلارنى ئىنساننىڭ
خىزمىتى ئۈچۈن ياراتتى. ھەممە نەرسە ئىنساننىڭ خىزمىتىنى قىلىدۇ.
ئاللاھ ئىنساننى مەخلۇقاتلارنىڭ ئەڭ شەرەپلىكى قىلىپ ياراتتى.

ئاللاھ ئىنساننى نېمە ئۈچۈن ياراتتى؟
ئۆزىنى بىلىش ۋە بەرگەن نېمەتلىرىگە شۈكۈر قىلىش ۋە بۇ قەدەر كۆپ نېمەتلەرنىڭ باراۋىرىدە
ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلىش ئۈچۈن ياراتتى.

«جىنلارنى، ئىنسانلارنى پەقەت ماڭا ئىبادەت قىلسۇن دەپلا ياراتتىم» (زارىيات سۈرىسى 56-ئايەت)
ئىنسان دۇنيادا سىنىلىدۇ. ئىنسان ئاللاھ بەرگەن چەكسىز نېمەتلىرىگە قارىتا، ئاللاھنىڭ ئەمىر-
پەرمانلىرىنى بىجا كەلتۈرۈپ، مۇسۇلمان پىتى ياشامدۇ؟ ئىبادەتلەرنى تولۇق ئادا قىلامدۇ؟ دەپ ئىمتىھان
قىلىنىدۇ! بىز بۇنى بىلەمدۇق؟

سارايغا ئوخشاش بۇ دۇنيانىڭ ئوچىقى ۋە چىرىغى بولغان قۇياش يەرشارىدىن تەخمىنەن بىر مىليون
ھەسسە چوڭ. بىر كۈندە قۇياش ئىشلەپچىقارغان ئېنېرگىيەگە ئېرىشىش ئۈچۈن، دۇنيادىكى پۈتۈن
دېڭىزلاردەك نېفىت ۋە تاغلاردەك ئوتۇن كېرەك بولىدۇ.

بۇ قۇياشنى كىم ياراتتى؟
-ئەلۋەتتە، ئاللاھ ياراتتى.

ھېكايە:

مۇسا ئەلەيھىسسالامنىڭ «ئى رەببىم! ئىنسانلارنى جېنىنى ئالدىغان تۇرۇپ نېمىشقا ياراتتىڭ؟» دەپ سوئال سورىشى:

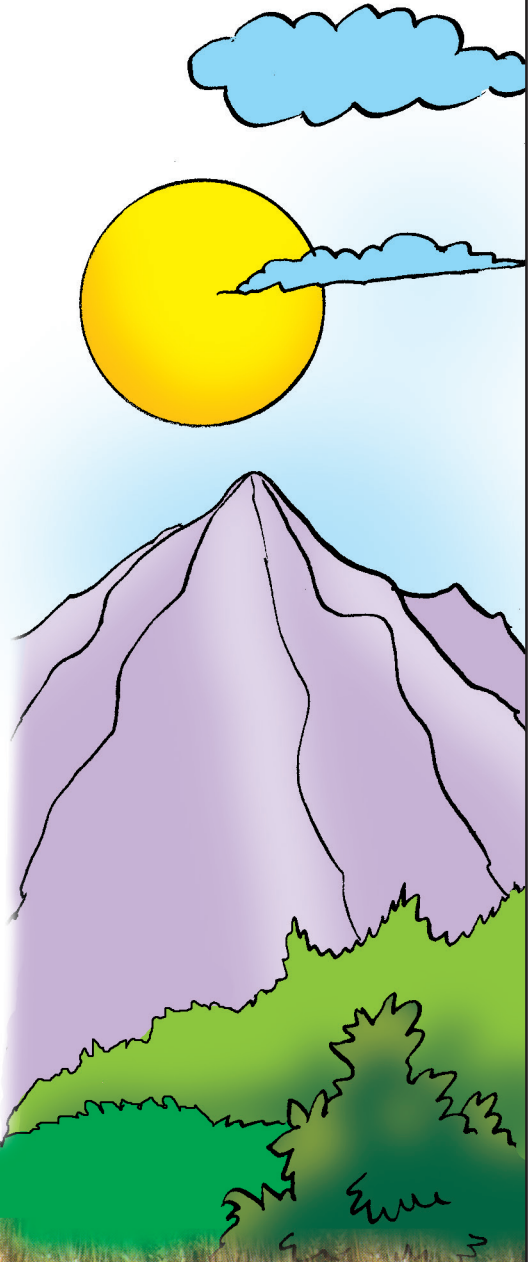
بىر كۈنى مۇسا ئەلەيھىسسالام ئۆلۈم ھەققىدە ئويلاپ،
جانابى ئاللاھتىن:

- ئى پەرۋەردىگارم! مادامكى سەن كىشىلەرنىڭ
جېنىنى ئالسىن، ئۇنداقتا نېمىشقا ياراتتىڭ؟ دەپ
سورىدى. ئاللاھتائالا مۇسا ئەلەيھىسسالامغا بۇغداي
تېرىشنى بۇيرىدى. مۇسا ئەلەيھىسسالام بۇغداي تېرىدى،
كېرەكلىك بولغان ئاسراش ۋە سۇغىرىش ئىشلىرىنى
جايدا قىلدى. بۇغدايلار پىشپ يېتىلىپ، ئۇلارنى
ئورىدىغان پەيت كەلدى. ئۇ بۇغدايلارنى ئوراپ،
دانلارنى ساماندىن ئايرىدى.

ئاللاھتائالا مۇسا ئەلەيھىسسالامدىن:

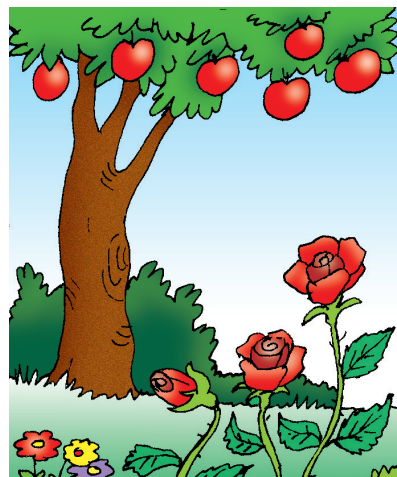
- ئى مۇسا! نېمە قىلىۋاتىسەن؟ - دەپ سورىدى.
- ئى پەرۋەردىگارم! مەن بۇغدايلارنى ئوراپ،
دانلارنى ساماندىن ئايرىۋاتىمەن. - دېدى. مۇسا
ئەلەيھىسسالام شۇنداق جاۋاب بەرگەندە، ئاللاھتائالا:
- ئەي مۇسا! مەندىن سورىغان سوئاللىرىڭنىڭ جاۋابى
مانا مۇشۇ، دېدى. ئۆلۈم خۇددى بۇغداينى ئورغانغا
ئوخشايدۇ. دانلارنى ساماندىن قانداق ئايرىلغان بولسا،
ئۆلۈم ئارقىلىق ياخشى كىشىلەر ناچار كىشىلەردىن
ئايرىلىدۇ، دېدى. جانابى ئاللاھ قۇرئان كەرىمدە:
«ئاللاھ كىمنىڭ ئەڭ ياخشى ئىشلارنى قىلىدىغانلىقىنى
سېناش ئۈچۈن ھاياتلىقنى ۋە ئۆلۈمنى ياراتتى» دېگەن.
ئىنساننىڭ مەجبۇرىيىتى:

ئۇنى ئەڭ شەرەپلىك ھالدا ياراتقان جانابى ئاللاھقا
بولغان مەجبۇرىيىتى، ياراتقۇچىسى بەرگەن نېمەتلەرگە
شۈكۈر قىلىش ۋە ئىبادەت قىلىشتۇر.

ئاللاھ ھەممە نەرسىگە قادىردۇر

ئوخشاش تۇپراق، ئوخشاش سۇ، ئوخشاش ھاۋادىن پايدىلىنىپ تەمى، پۇرىقى ۋە رەڭگى ھەر خىل نەرسىلەرنى تەييارلاشقا كۈچى يېتىدىغان زات بۈيۈك ئاللاھتۇر. «ئاللاھنىڭ بۇلۇتتىن يامغۇر ياغدۇرۇپ بېرىۋاتقانلىقىنى كۆرمىدىڭمۇ؟ شۇ يامغۇر بىلەن زېمىن يېشىللىققا ئايلىنىدۇ. ئاللاھ ھەقىقەتەن ناھايىتى مېھرىبانىدۇر، ھەممىدىن خەۋەرداردۇر». (ھەج سۈرىسى 63-ئايەت)

باققال تاغا

«باققال تاغا، باققال تاغا...!»
مېۋە - چېۋىلەرنىڭ رەڭگى قانداق رەڭگارەڭ بولىدۇ؟
شەكىللىرى نېمىشقا ھەر خىل بولىدۇ؟
تەملىرى، پۇراقلىرىمۇ پەرقلىق. بانان، ئەنجۈر، تاۋۇز، گىلاس...
ئۇلاردىن ماڭا ئازراق بەرسىڭىز».

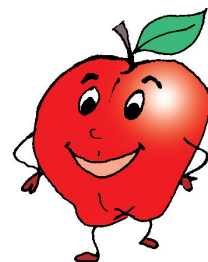
سۇ ۋە ھاۋا ئىنسانلارغا، ئۆسۈملۈكلەرگە ۋە ھايۋانلارغا پايدىلىقتۇر. سۇنى ۋە ھاۋانى كىم ياراتقان؟ ئەلۋەتتە، ئاللاھ ياراتقان.

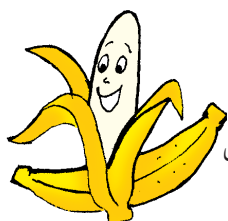
مېۋىلەرنىڭ يۈزەك سۆزى

ئالما:

مەن بولسام ئالما، ئاللاھتائالا مېنى ھەر خىل ياراتقان. قىزىل، يېشىل ۋە سېرىق رەڭلىرىم بىلەن نېرۋىڭىزنى تەڭشەيمەن، مۇسكۇللىرىڭىزنى كۈچلەندۈرىمەن. قېنىڭىزنى تازىلاپ، تىنىڭىز ۋە زېھنىڭىزنى راھەتلەندۈرىمەن. ئوماق قىزچاق ماڭا قارامسىز؟ مېنى كۆپ يەپ شۈكۈر ئېيتامسىز؟

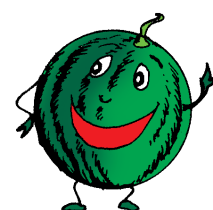
بانان:

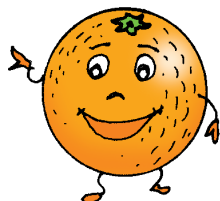
مېنى سۈت بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ ئىچكىن. بەدىنىڭىگە كالتىسى، تۆمۈر تولۇقلىغىن. دەرەخنىڭ غولىدادۇر، ئەقىللەرنى ھەيران قالدۇرىدىغان ئىلاھىي سەنئەتتۇر، پوستىم ئاستىغا يۇشۇرۇنغىنى ئۇ تاتلىق ۋە لەززەتلىكى.

تاۋۇز:

مېنىڭ يەردە ئۆمىلەپ يۈرگىنىمگە قارىماڭ، پىلىكىم بار، شېخىم بار. ئىچىدە ساقلىنىپ تۇرغان، تاتلىق ۋە لەززەتلىك سۈيۈم بار. ئاللاھتائالا قىزىل رەڭ ئۈستىدە قارا ئۇرۇقلىرىمنى نېمىدېگەن گۈزەل ئورۇنلاشتۇرغان. - ھە! مەن ياز كۈنىدە بەدەنگە ھاياتى كۈچ ئاتا قىلىمەن.

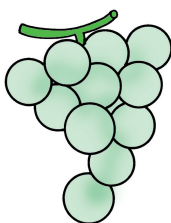

ئاپىلسىن:

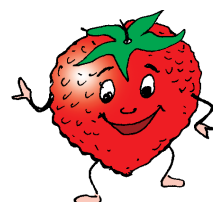

مەن بولسام ۋىتامىن C، B، A لارنىڭ ئامبىرىمەن. خۇددى ئېلىپبەگە ئوخشاش. قىشتىكى ھەر خىل كېسەللىكلەرگە قارشى قوغدايمەن، تەنھەرىكەتچىلەرنىڭ ئېنېرگىيە ئامبىرىمەن.

بۆلجۈرگەن:

مۇقەددەس ياراتقۇچى مۇكەممەل ياراتقان، يېگەنلەرنىڭ كېسىلى ساقىيىدۇ، قارىغانلارنىڭ كۆزلىرى جۈللەندۇ. گۈزەللىكىدىن روھلار پاكلىنىدۇ. رېماتىزمنىڭ دورىسى مەن. كىچىك تاھارەتنى كۆپ كەلتۈرۈپ، مىكروبلارنى ئۆلتۈرىمەن.

بارلىق مېۋە - چېۋىلەر:

ئۆزۈم:
قۇرئاندا تىلغا ئېلىنغان،
مۇبارەك مېۋە مەن.
قانى كۆپەيتىپ، ئىشتىھانى
ئىچىمەن.
تۆمۈر ۋە شېكەر مەندە.
كىچىك بالا، مويىسىپىت،
كېسەل، ياش ھەممىسىنىڭ
شىپاسى مەندە.

بىز ئالما، بانان، بۆلجۈرگەن، ئۆزۈم، ئاپىلسىن، تاۋۇز.
بىزنى يېگەندە بىسىمىلاھ دېگەنلەردىن بەك سۆيۈنىمىز.
بىزنى مۇقەددەس ياراتقۇچى مۇكەممەل ياراتقان.
ھەممىمىزدە ئايرىم رەڭ، ئايرىم پۇراق، ئايرىم لەززەت.
يەر-زېمىننى گۈزەل نېمەتلەر بىلەن تولدۇرغان ياراتقۇچى.
يېگەندە ئۇنىڭغا شۈكۈر قىلغىن، رەھمەت ئېيتقىن.
- گۈلسەۋەن قۇشاك

ھەر نەرسىنىڭ رىزقىنى بەرگۈچى جانابى ئاللاھتۇر

«يەر يۈزىدىكى ھەر بىر جانلىققا رىزق بېرىشنى ئاللاھ ئۈستىگە ئالغان» (ھۇد، 6، شۇئەرا، 79)

ھېكايە: ئىككى قومچاق

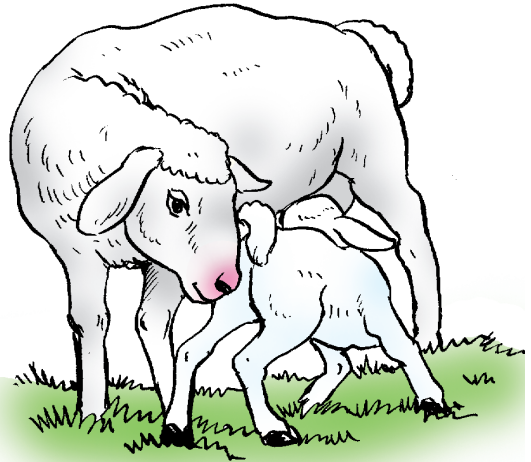

ئىككى دوست قومچاق بار ئىدى. ئۇلار شېرىن بىر يېزىدىكى ئۆيىنىڭ بېغىدا سايرايتتى. ئۇلارنىڭ قورسقى بەك ئىچىپ كەتكەن ئىدى. ئۇلار بىر چېلەك سۈتنى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا چۇلۇق قىلىپ سەكرىدى. ئۇلار قورسقىنى تويغۇزدى. ئۇلار قورسقى تويغاندىن كېيىن چېلەكتىن چىقماقچى بولدى. ئەمما چېلەك بەك چوڭقۇر ئىدى. ئۇلار چېلەككە چۈشتى، بىراق ئەمدى ئۇلار قانداق چىقىدۇ؟ ئۇلار بىر نەچچە قېتىم سەكرەپ باقتى. لېكىن ئۇلارنىڭ تىرىشچانلىقى ھېچنېمىگە كار قىلمىدى. ئۇلار چىقالمىدى. قومچاقتىن بىرسى: «بىز بەربىر چىقالمايمىز، بىز بىكارغا ھەپلىشىۋاتىمىز. بىز بۇ يەردە چۆكۈپ ئۆلۈپ كەتكۈدەكمىز»، دەپ ئويلىغىنىنى دوستىغا ئېيتتى.

- نېمىشقا بۇنداق دەيسەن؟ بىز ئازراق تىرىششىمىز كېرەك. چىشىڭنى چىشلەپ، ئازراق غەيرەت قىل. دىققەت، ئۆزۈڭنى قويۇۋەتمە! دېدى. ئەمما ئۈمىدىسىزلىككە قومچاق ئۇتۇق قازىنالمايمىز، دەپ ئويلايتتى. ئۇ سەۋەب قىلىشنى توختاتتى. ئۇ سۈتكە چۆمۈلدى. بىچارە ئۈمىدىسىز پاقا سۈت ئىچىدە غايىب بولدى. بىراق غەيرەتلىك پاقا توختىماي سەكرەۋەردى. ئۇ شۇقەدەر سەكرەپ كەتتىكى، قانچە قېتىم سەكرىگەنلىكىنى ئۆزىمۇ ئۇنتۇپ قالدى. پاقا سەكرىگەندە، سۈتنىڭ ئۈستىدە بىر قەۋەت ياغ شەكىللەندى. غەيرەتلىك قومچاق بۇ بىر قەۋەت ياغنىڭ ئۈستىگە چىقتى. ئاندىن ئۇ چېلەكتىن ئاسانلا سەكرەپ چىقىپ، قۇتۇلۇپ قالدى.

نەسىپەتلەر:

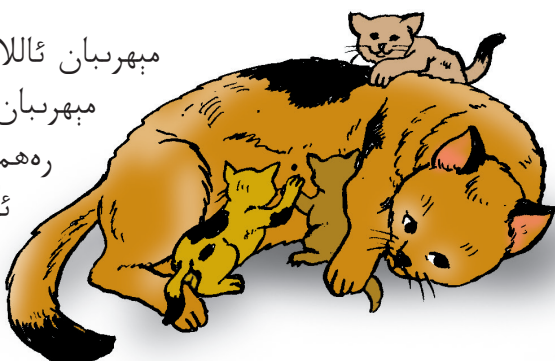
بىزنىڭ ۋەزىپىمىز توسالغۇلاردىن ئۈمىدىسىزلىنىش ئەمەس، بەلكى ئۇلاردىن قۇتۇلۇشقا ھەرىكەت قىلىشتۇر. زۆرۈر بولغان قولايلىق تەبىئىي كېلىدۇ.

مېھرىبان ئاللاھىم! ساڭا رەھمەت

مېھرىبان ئاللاھىم! ھاۋانى ياراتقانلىقىڭ ئۈچۈن ساڭا رەھمەت.
مېھرىبان ئاللاھىم! سۈنى ياراتقانلىقىڭ ئۈچۈن ساڭا رەھمەت.

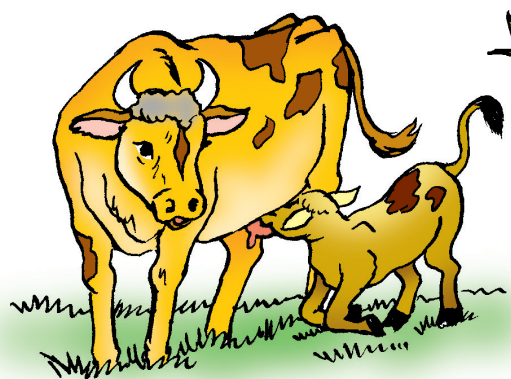
ئاللاھىم! ئۆسۈملۈكلەرنى ياراتقانلىقىڭ ئۈچۈن ساڭا رەھمەت.
ئاللاھىم! ھايۋانلارنى ياراتقانلىقىڭ ئۈچۈن ساڭا رەھمەت.

ئاللاھىم! ئىنسانلارنى ياراتقانلىقىڭ ئۈچۈن ساڭا رەھمەت.
ئاللاھىم! پۈتۈن گۈزەللىكلەرنى ياراتقانلىقىڭ ئۈچۈن ساڭا رەھمەت.

ئاللاھىم! مېنى ۋە ئاتا-ئانىمنى مۇسۇلمان قىلىپ ياراتقانلىقىڭ ئۈچۈن ساڭا رەھمەت.

ئەي ئاللاھىم! سەن يالغۇز سەن، جۈپتىڭ، شېرىكىڭ ۋە ھېچ ئوخشىشىڭ يوق. سەن تۇغۇلمىدىڭ، بالىلىقمۇ بولمىدىڭ. سېنىڭ ھېچبىر نەرسىگە ئېھتىياجىڭ يوق. سەن بىزنى كۆرۈپ تۇرسەن، بىز سېنى كۆرەلمەيمىز. سەن ھەممىنى ئاڭلاپ تۇرسەن، بىلىسەن، ھەممە ئىشقا كۈچۈڭ

يېتىدۇ. بىزگە كۆز، قۇلاق، ئەقىل، قول ۋە پۇتقا ئوخشاش بەك كۆپ نەرسىلەرنى بەردىڭ. ساڭا رەھمەت ئېيتىمەن.

ئەي ئاللاھىم! ساڭا رەھمەت ئېيتىپ، ئىبادەتلىرىمنى مۇكەممەل ئادا قىلىمەن، سىنى ھەرگىز ئۇنتۇپ قالمايمەن.

ئاللاھ ناھايىتى شەپقەتلىك ۋە مەھرىبان

رەھمان: دۇنيادا ھەممە مەخلۇققا رەھىم قىلىدۇ.
رەھىم: ئاخىرەتتە پەقەت مۇسۇلمانلارغىلا رەھىم قىلىدۇ.
سۆيۈملۈك پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام مۇنداق دەيدۇ: «سەن يەر-زېمىندىكىلەرگە رەھىم قىلساڭ، ئاسماندىكىلەر ساڭا رەھىم قىلىدۇ.»

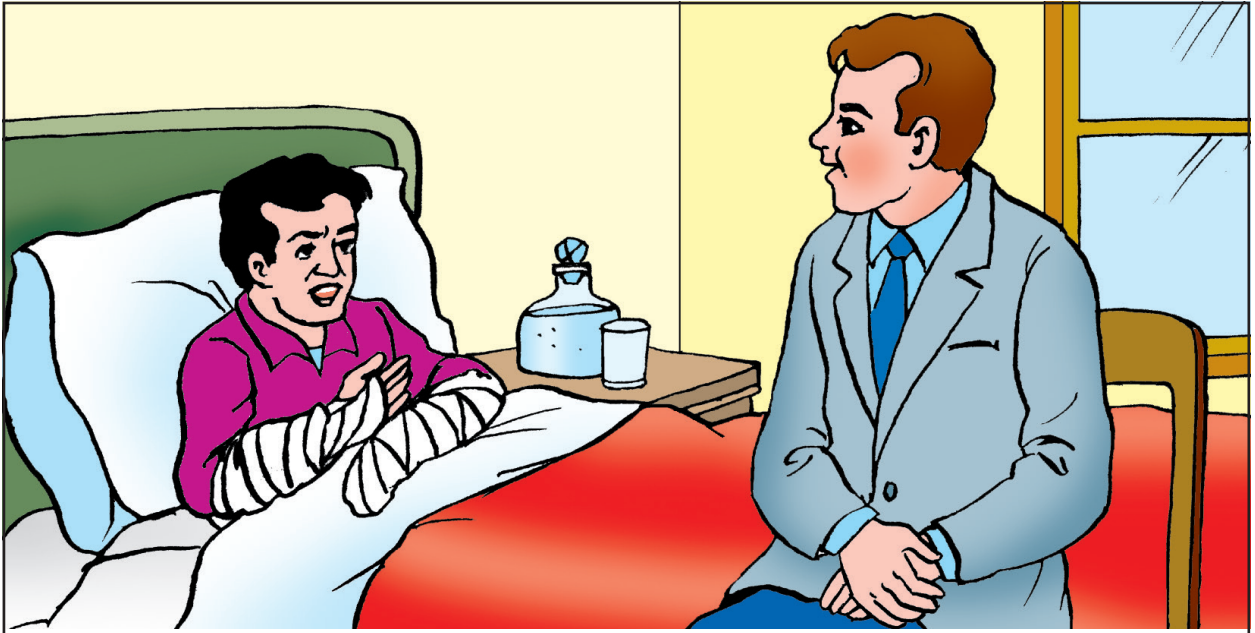
ھېكايە: "مۈشۈكنى يىراقلاشتۇرغىن" دەپ ۋارقىرىغان ئادەم

ئەمىلىيەتتە يۈز بەرگەن بۇ ۋەقە ئەنقەرەدىكى ئىبادۇللاھ مەسچىتىدە بىر قېتىملىق ۋەز-نەسبەتتە سۆزلەنگەن. «مېنىڭ مەمەت ئىسىملىك بىر شوپۇر قوشنام بار ئىدى. ئۇ بىر ئاز باي بولدى. بىر كۈنى بىر مۈشۈك ئۆيدىكى بىر قاچا سۈتنى ئىچىپتۇ ياكى ئۇنى ئۇرۇۋېتىپتۇ. «ۋاي! بۇ مۈشۈك ئوغرىلىق قىپتۇ»، دەپ ئاچچىقلىنىپ مۈشۈكنى ئۇرۇپتۇ. مەن بۇنى ئاڭلاپ، بىر كۈنى ئۇنىڭغا: - مەمەت ماڭا قار، سەن نېمە قىلىدىڭ؟ ئاللاھ ياراتقان ھايۋاننىمۇ ئۇردىڭمۇ؟ - دېدىم. ئۇ:

- ۋاي ئۇستاز، سىزمۇ بۇ سۆزلەرنى دەۋىرىپ قۇلىقىمىزنى گاس قىلىۋەتتىڭىز. مەن بۇنداق نەرسىلەرگە ئىشەنمەيمەن. - دەپ جاۋاب بەردى.

ئارىلىقتىن بىر مەزگىل ئۆتتى. بىر كۈنى مەمەت ماشىنىسىنىڭ ئاستىغا كىرىپ، ئۇنى ئوڭشماقچى بولدى. ئۇ تاماكا قالدۇقىنى يېنىدىكى يەرگە قويدى. بۇ جەرياندا تاماكىنىڭ قالدۇقى سەۋەبلىك يېنىغا ئوت تۇتاشتى، مەمەت ئوت يالقۇنىدا قالدى. ۋە دەرھال دوختۇرخانىغا ئاپىرىلدى. مەن بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ئۇنىڭدىن ئەھۋال سوراش ئۈچۈن يېنىغا باردىم. ئەمما ئۇ ئادەم ھەممە ئىشتىن خەۋەرسىز ھالەتتە بىر نۇقتىغا تىكىلىپ تۇرۇپ: «مۈشۈكنى يىراقلاشتۇرغىن، مۈشۈكنى...» دەپ ۋارقىراپ ياتاتتى.

ئىنسانلارنىڭ بىر-بىرىگە ھەققى ئۆتۈپ قالغانغا ئوخشاش، ھايۋانلارنىڭمۇ ئىنسانلارغا ھەققى ئۆتۈپ قالىدۇ. بارلىق گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈم قىلىنىشى مۇمكىن، لېكىن بەندە ۋە ھايۋانلارنىڭ ھەققى ئادا قىلىنمىسا، ئەسلا كەچۈرۈم قىلىنمايدۇ. بۇنى ھەرگىز ئۇنتۇپ قالماسلىق كېرەك. ئاخىرەتتە بەندىلەرنىڭ ھەققىنى ئادا قىلىش، ھەققى بار ئادەمگە، ھەققىنى يېگەن ئادەمنىڭ ساۋابىنى ئېلىپ بېرىش ياكى ئۇنىڭغا ھەق ئىگىسىنىڭ گۇناھىنى يۈكلەپ قويۇش بىلەن ھەل بولۇشى مۇمكىن. لېكىن ھايۋانلار بىلەن ئېلىم-بېرىم قىلغىلى بولمايدۇ.

بەختلىك ياشاشنىڭ ئاچقۇچى

دۇنيا ۋە ئاخىرەتتە مۇسۇلمان ھالەتتە بەختلىك ياشاشنىڭ ئاچقۇچى (ئاللاھتىن باشقا ھېچبىر ئىلاھ يوق) دېگەن تەۋھىد كەلىمىسىگە ئىمان ئېيتىش ۋە بۇ ئىماننىڭ تەقەززاسى بويىچە ياشاشتۇر. مۇسۇلماننىڭ ئۆزىگە ۋە ئىنسانىيەتكە پايدىلىق بولغان ھەر بىر ئىشنى «ئاللاھنىڭ ئىسمى» بىلەن باشلاپ، ئاخىرىدا «ئاللاھقا ھەمدۇ سانا» ئېيتىپ، ئاللاھقا شۈكۈر قىلىش بىلەن ئاخىرلاشتۇرۇشى ئىبادەت ۋە ساۋابلىق ئىشتۇر.

سۆيۈملۈك پەيغەمبىرىمىز: «كىمكى بىر ئىشنى ئاللاھقا مەدھىيە ئوقۇش بىلەن باشلىسا، ئۇ خىزمەت ئەلۋەتتە پايدىلىق ۋە ئۆنۈملۈك بولىدۇ. ئاللاھقا مەدھىيە ئوقۇش بىلەن باشلانمىغان ھەر قانداق ئىش بەرىكەتسىز ۋە كەمتۈك بولىدۇ» دېگەن.

قەدىرلىك بالىلار! بىزنىڭ مۇسۇلمان ئىكەنلىكىمىزنى بىلىسىلەر. دىنىمىز ئىسلام، كىتابىمىز قۇرئاندۇر. بىزنىڭ بىرىنچى ۋەزىپىمىز ئاللاھقا ئىشىنىش ۋە ئۇنى ھەر ۋاقىت ئەسلىپ تۇرۇشتۇر. بۇ سەۋەبتىن بىز ھەممە ئىشنى «بىسمىللاھ» يەنى «ئاللاھنىڭ ئىسمى» بىلەن باشلايمىز.

بىز تاماق يېگەن ۋە سۇ ئىچكەندە: «ئاللاھنىڭ ئىسمى» بىلەن باشلايمىز. بىز تاماق يېگەندىن ۋە سۇ ئىچكەندىن كېيىن «ئاللاھقا ھەمدۇ سانا بولسۇن» ئەلھەمدۇلىللاھ دەيمىز. مۇشۇ شەكىلدە يەپ-ئىچسەك، ئاللاھ بىزگە ئاتا قىلغان نېمەتلەرگە رەھمەت ئېيتقان بولىمىز. يامان ئىشلارنى

ھەرگىز «ئاللاھنىڭ ئىسمى» بىلەن باشلىمايمىز. بەلكى ئۇ ئىشنى بىلىپ تۇرۇپ قەستەن قىلساق، گۇناھكار بولىمىز.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ھېكايە: پارول / شىفر

مېنىڭ بىر سوئالىم بار، بۇ سوئالنى دادامدىن سورىشىم كېرەك. لېكىن دادام تېخىچە ئىشتىن قايتىپ كەلمىدى. ئاپام ئاشخانىدا كەچلىك تاماق تەييارلاۋاتاتتى. كۆزلىرىم سائەتتە، قۇلىقىم ئىشىكتە دادامنىڭ كېلىشىنى ساقلاۋاتاتتىم. ئاخىرى قوڭغۇراق چېلىندى. كەلگەن كىشى دادام ئىدى. ئايىغىنى سالماستىنلا:

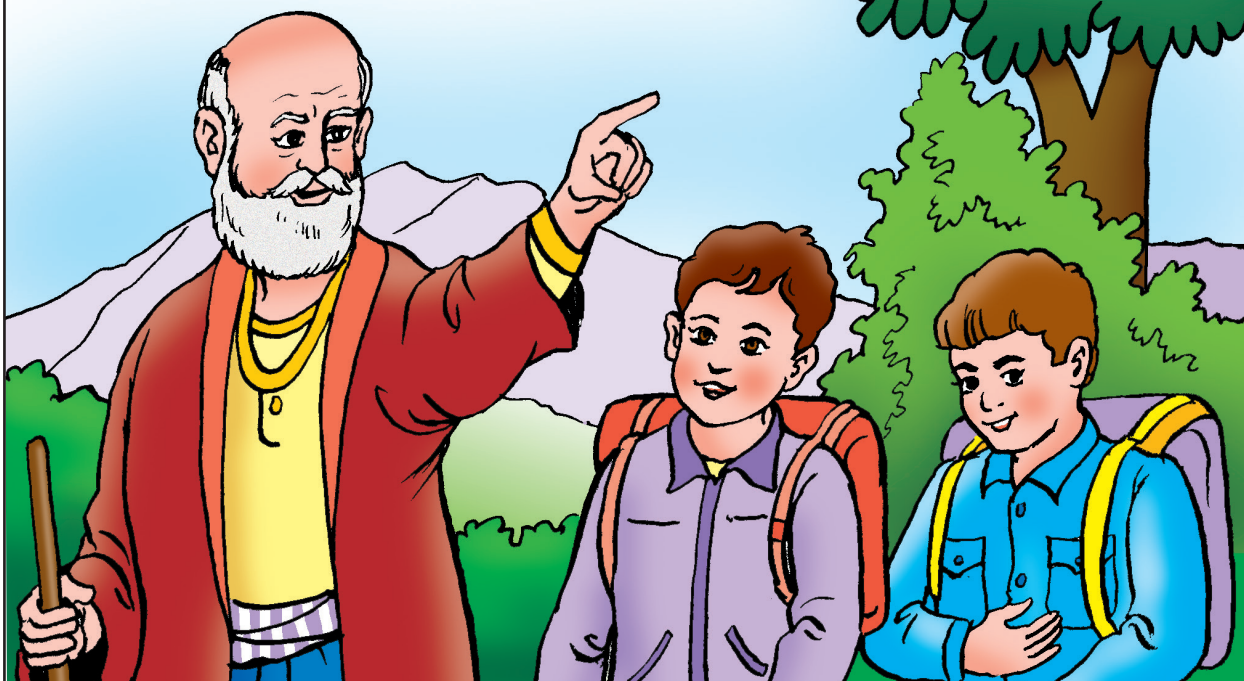

- دادا، سىزدىن بىر سوئال سورىسام بولامدۇ؟ دېدىم. ئاپام دەرھال ئارىلىشىپ:
- قىزىم توختاڭ، دادىڭىز ئۆيگە كىرىپ، ئازراق ئارام ئېلىۋالسۇن، - دېدى. دادام كىيىمنى ئالماشتۇرۇپ، ئورۇندۇقتا ئولتۇرۇشىغا:
- دادا، ئەمدى سوئالىمنى سورىسام بولامدۇ؟ - دېدىم. دادام تاتلىق كۈلۈمسىرەپ:
- ماقۇل، ئوماق قىزىم ئائىشە قىنى سوراڭ، - دېدى. دادا، بەزى كىشىلەر بىر ئىشنى باشلىغاندا «بىسىمىللاھىررەھمانىررەھىم» يەنى: «ناھايىتى مېھرىبان ۋە شەپقەتلىك ئاللاھنىڭ ئىسمى بىلەن باشلايمەن» دەيدۇ. بۇ نېمىدىن دېرەك بېرىدۇ؟ ئۇلار نېمىشقا بۇنداق دەيدۇ؟
- قاراڭ قىزىم، مەن باشتا سىزگە بىر ھېكايە سۆزلەپ بېرىم. بۇ ھېكايىدىكى ھەر بىر پېرسوناژ ۋە ۋەقە ئەمەلىي بولغان بىر ئىشنى بايان قىلىپ بېرىدۇ. ھېكايىنى دىققەت قىلىپ ئاڭلىسىڭىز، سوئالىڭىزنىڭ جاۋابىنى ياخشى چۈشىنىسىز.
«بۇرۇننىڭ بۇرۇنىسىدا ئەلى ۋە ھەسەن ئىسىملىك ئىككى قېرىنداش بار ئىكەن. ئەلى بولسا كەمتەر، ھەسەن بولسا تەكەببۇر ئىكەن.

ئىككى ئاكا-ئۇكا تولىمۇ يىراق بىر يەردە گۈزەل بىر دۆلەتنىڭ بارلىقىنى ئاڭلاپتۇ. بۇ دۆلەتتە رەڭگارەڭ گۈللەر ۋە ھەر خىل مېۋىلىك دەرەخلەر بار ئىكەن. گۈل-چېچەكلەر ئارىسىدا ۋە ئۆيلەرنىڭ

ئاستىدا ئۆستەڭلەر ئېقىپ تۇرىدىكەن. ئۇ يەردە قۇشلارنىڭ ۋىچىرلاشلىرى ۋە بۇلبۇللارنىڭ سايراشلىرى باشقىچە مۇڭلۇق ئىكەن. بۇ دۆلەت خەلقى ئۆزىنىڭ ئادىل پادىشاھنىڭ ھۆكۈمرانلىقىدا ئازادە ۋە خۇشال-خۇرام ياشايدىكەن. بىر كۈنى ئەلى بىلەن ھەسەن بۇ دۆلەتكە بېرىشنى قارار قىپتۇ. گەرچە بۇ قىيىن بىر ئىش بولسىمۇ، ئۇلار ئاخىرى ئاتا-ئانىسىنى قايىل قىلىپ يولغا چىقىپتۇ. ئۇلار سومكىلىرىدا يول بويى يەتكۈدەك يېمەكلىك، ئىچىملىك ۋە ئېھتىياجلىرىنى قامدىغۇدەك پۇل ئېلىۋاپتۇ. بىر مەزگىلدىن كېيىن يول ئىككىگە بۆلۈنۈپتۇ. ئۇلار قايسى يولدا مېڭىشنى ئويلاۋاتقاندا، نۇرلۇق بىر ئادەم ئۇلارنىڭ ئالدىدا تۇيۇقسىز پەيدا بوپتۇ. ئۇلاردىن سەپەرنىڭ قەيەرگە ئىكەنلىكىنى سوراپتۇ. ئۇ ئۇلاردىن ئالغان جاۋابقا قىلچە ھەيران قالماپتۇ. چۈنكى ئۇ دۆلەتنىڭ گۈزەللىكىنى ئاڭلاپ ئۇ يەرگە بېرىشنى خالىمايدىغان ھېچكىم يوق ئىكەن. بوۋاي ئۇلارغا يېقىملىق قاراپ، مۇنداق دەپتۇ:

- يىگىتلەر قاراڭلار، مەن ئالدى بىلەن سىلەرنىڭ بۇ ياخشى قارارڭلارنى تەبرىكلەيمەن. بىراق مەنزىلىڭلارغا سالامەت بېرىش سىلەر ئويلىغاندەك ئۇنچە ئاسان ئەمەس.

يول بويىدا سىلەرنى ساقلاۋاتقان نۇرغۇن خەتەرلەر بار. ئەلى بۇ كىشىنىڭ راستچىل ۋە ياردەم سۆيەر ئادەم ئىكەنلىكىنى چۈشىنىپتۇ. ھەسەن بولسا: «بۇ ئادەم نەدىن چىقتى؟ ئۇ بىزنى سەپىرىمىزدىن ۋاز كەچكۈزمەكچى»، دەپ ئويلاپتۇ. ئەلى قىزىقىپ:

- قانداق خېيىم-خەتەرلەر بار؟ - دەپ سوراپتۇ. بوۋاي:

- سىلەر بۇ دۆلەتكە بارغۇچە ئۇزۇن چۆل ۋە ئورمانلارنى كېسىپ ئۆتسىلەر.

بۇ يەرلەردە قاراقچىلار يولنى توسۇۋېلىپ، يولۇچىلارنىڭ قىممەتلىك بۇيۇملىرىنى ئېلىۋالىدىكەن، - دەپتۇ. ئەلى بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاپ سەل قورقۇپتۇ، ئەمما ئۇ قارارىدىن چىكىنىشنى ھېچ ئويلىماپتۇ.

ھەسەن بولسا بوۋاينىڭ گېپىگە پەقەت قۇلاق سالماپتۇ. ئەلى قايتا سوراپتۇ:

- ئۇنداقتا بۇ دۆلەتكە يېتىپ بېرىشنىڭ بىخەتەر يولى يوقمۇ؟ بوۋاي:

- باشقا يول يوق، لېكىن سەپىرىڭلارنى ئاسانلاشتۇرىدىغان ۋە سىلەرگە بىخەتەر يەرلەرنى كۆرسىتىپ بېرىدىغان چارە بار، - دەپتۇ.
- قانداق؟

- ھازىر ئەستايىدىللىق بىلەن گىمىگە قۇلاق سېلىڭلار! مەن سىلەرگە پارول (شېفىر) نى دەپ بېرىمەن. بۇ پارول سىلەرنىڭ بۇ دۆلەتنىڭ سۇلتانىغا تەۋە ئىكەنلىكىڭلارنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ. خەتەرگە يولۇققاندا بۇ پارولنى دېسەڭلار، خەتەردىن ساقلىنىپ قالسىلەر. قاراقچىلار سىلەرگە چېقىلالمايدۇ. ئەلى بوۋاي دەپ بەرگەن مەخپىي نومۇرىنى يادلىۋاپتۇ. ھەسەن بولسا: «مەن بارلىق قىيىنچىلىقلارنى ئۆز ئەقلىم ۋە كۈچۈم بىلەن يېڭىمەن» دەپ، پارولنى ئۆگەنمەپتۇ.

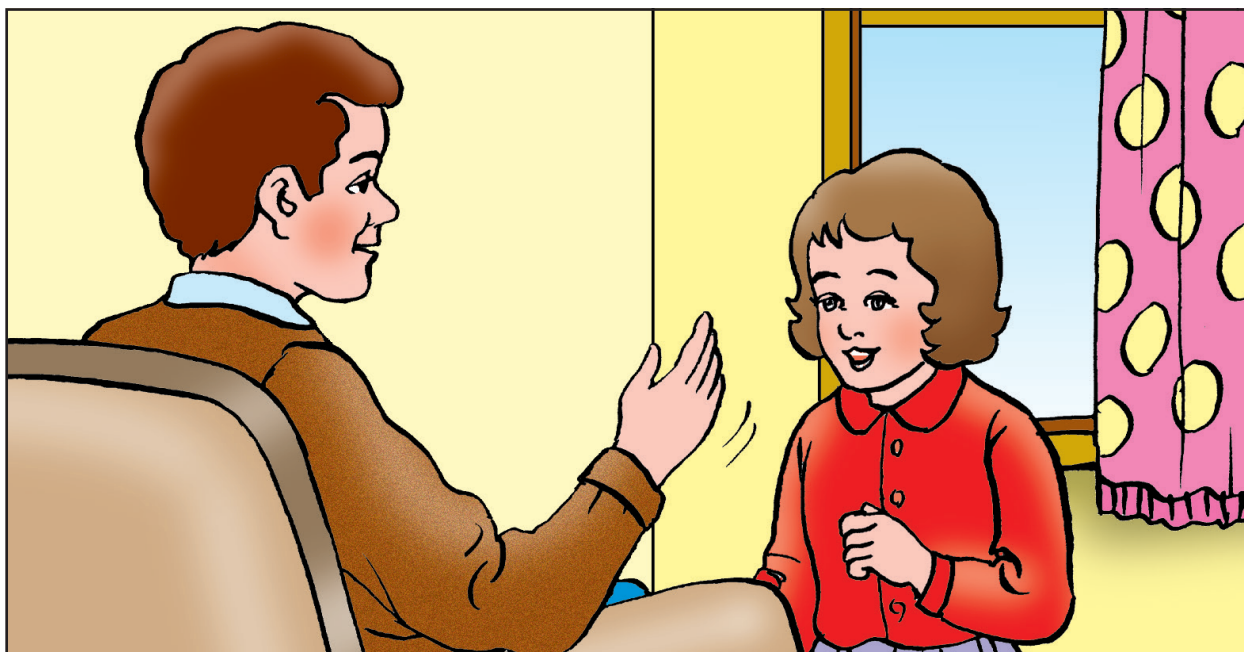
بۇ ئىككى ئاكا-ئۇكا سەپىرىنى داۋاملاشتۇرۇپتۇ. ئۇزۇن ئۆتمەيلا بوۋاي ئېيتقاندا، قاراقچىلار ئىككى ئاكا-ئۇكىنىڭ يولىنى توسۇپتۇ. ئۇلار ئەلىنى بىر تەرەپكە، ھەسەننى يەنە بىر تەرەپكە تارتىپ دۈشكەللەپتۇ. ئەلى يول بويى تەكرارلىغان پارولنى يۇقىرى ئاۋازدا ئېيتقاندا، قاراقچىلار سۇلتاندىن قورقۇپ ئەلىنى قويۇپ بېرىپتۇ. ئەلى ئاكىسىنى ئۇزۇن ساقلىغان بولسىمۇ، بىراق ئاكىسى كەلمىگەنلىكتىن چارىسىز يولىنى يالغۇز داۋاملاشتۇرۇپتۇ. ئۇ پارول سايىسىدە بارلىق قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، ئاخىرى گۈزەل دۆلەتكە يېتىپ بېرىپتۇ. يول بويى ئۇ ئىنسىننىڭ پارولنى ئەسلىشى ۋە بۇ گۈزەل دۆلەتكە كېلىشى ئۈچۈن نۇرغۇن دۇئا قىپتۇ. ھەسەن قاراقچىلارغا قارشى تۇرماقچى بولپتۇ، ئەمما ئۇ قاراقچىلاردىن قېچىپ قۇتۇلالماپتۇ. ھەسەن قىيىنچىلىق تۇغدۇرىدىغانلىقى ئۈچۈن قاراقچىلار ھەسەننى ئازراق ساۋىداپ، ئۇنىڭ نەرسە-كېرەكلىرىنى ئېلىۋاپتۇ. ھەسەن پۇرسەت تېپىپ قاراقچىلارنىڭ قولىدىن قېچىپتۇ. ئەمما ئۇنىڭ ئالدىدا گۈزەل دۆلەتكە يېتىپ بېرىش ئۈچۈن يەنە ئالدىدا نۇرغۇن خەتەرلەر بار ئىدى.

شۇنداق، قەدىرلىك قىزىم ئائىشە ھېكايە مۇشۇ يەردە ئاخىرلاشتى. ئەمدى ھېكايىدە سۆزلەنگەن پارولنى يېشىپ باقايلى. تۇنجىسىنى مەن دەپ بېرەي. ئۇ ئىككى ئاكا-ئۇكا تۇرۇۋاتقان دۆلەت بىز ياشاۋاتقان بۇ دۇنيادۇر. ئائىشە:

- ئۇلار بارماقچى بولغان يەر جەننەت ئەمەسمۇ؟ دادىسى:

- شۇنداق قىزىم. ئەمىسە پادىشاھ كىم؟ ئائىشە:

- ئاسمانلارنى ۋە زېمىننى ياراتقان، دۇنيا ۋە ئاخىرەتنىڭ ئىگىسى بولغان جانابى ئاللاھتۇر. دادىسى:

- ياخشى. ئەمىسە بۇ ئىككى ئاكا-ئۇكا يول بويى دۇچ كەلگەن خەتەرچۇ؟ ئائىشە: - ھىم!... سۆيۈملۈك دادا بۇ يەرنى ئانچە ياخشى چۈشەنەلمىدىم.

- ياخشى، ئۇنداقتا بۇ قىسمىنى مەن چۈشەندۈرۈپ قوياي. كىشىلەر ھاياتىدا نۇرغۇن ئاۋارىچىلىق، قىيىنچىلىق ۋە خەتەرلەرگە دۇچ كېلىدۇ. بۇ خەتەرلىك ئىشلارنى ھەل قىلىش يولىدا ھەر خىل تۈزاقىلار بار. شۇنداقلا ئىنساننىڭ ئېھتىياجى چەكسىز، ئەمما ئۇنىڭ كۈچى ئىنتايىن چەكلىك. دۇنيادىن ئاخىرەتكىچە بولغان بۇ مۇشكۈل سەپەردە، كىشىلەرنى خەتەرلىك ۋە قىلتاق يوللارغا چاقىرىپ، ئۇلارنىڭ مال - مۈلكىنى بۇلايدىغانلار قازاقچىلار، شەيتان ۋە ئۇنىڭ ئەسكەرلىرىدۇر. كىشىلەر شەيتاننىڭ توزاقلىرىدىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن «كەلىمە تەۋھىد» دىن ئىبارەت ئاچقۇچ بىلەن گۈزەل دۆلەتنىڭ دەرۋازىسىنى ئاچىدۇ ۋە قىلماقچى بولغان ئىشلىرىدا شەيتاننىڭ رەزىللىكىدىن ساقلىنىش ۋە ئاللاھنىڭ ياردىمىنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن ئىشلىرىنى «بىسىمىلاھ» بىلەن باشلايدۇ.

«بىسىمىلاھ» نىڭ مەنىسى مۇنداق: «ئىشىمنى دۇنيادا ھەممىگە رەھىم قىلغۇچى ۋە ئاخىرەتتە پەقەت مۇئىنلەرگىلا رەھىم قىلغۇچى ئاللاھنىڭ نامى بىلەن باشلايمەن. ئائىشە:

- جېنىم دادا ئەمدى چۈشەندىم. ئەلنى خەتەرلەردىن قوغدىغان پارول «كەلىمە تەۋھىد» ۋە «بىسىمىلاھ» دۇر. ئىنسان بۇ سۆزلەر ئارقىلىق ھەممە نەرسىگە كۈچى يېتىدىغان جانابى ئاللاھتىن ياردەم سورايدۇ ۋە بارلىق يامانلىقلاردىن ئۇنىڭغا سىغىنىدۇ. نەتىجىدە ئىشلار ئاسان بولىدۇ. دادىسى:

- شۇنداق ئوماق قىزىم. بۇنى ناھايىتى ياخشى چۈشىنىپسىز. شۇنىڭ ئۈچۈن بىز ھەر قانداق ئىشنى باشلاشتىن بۇرۇن ھەمىشە «بىسىمىلاھ» دېيىشىمىز لازىم. بىر نەرسە ئالغاندا، بەرگەندە، يېگەندە، ئىچكەندە، قاتناش قورالىغا چىققاندا، ئوقۇغاندا، ئوينىغاندا.... ھەمىشە «بىسىمىلاھ» دېيىشىمىز كېرەك.

گۈزەل ۋە پايدىلىق ئىشلارنى ئويلاش

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: «بارلىق ئەمەللەر پەقەت نىيەتكە باغلىقتۇر. ھەر قانداق ئىنسان پەقەت نىيەت قىلغان نەرسىسىگە ئېرىشىدۇ. كىمكى ئاللاھ ۋە ئۇنىڭ پەيغەمبىرىنىڭ رازىلىقى ئۈچۈن ھىجرەت قىلغان بولسا، ئۇنىڭ ھىجرىتى ئاللاھ ۋە ئۇنىڭ پەيغەمبىرىنىڭ رازىلىقى ئۈچۈن بولغان بولىدۇ. كىمكى بۇ دۇنيادا پۇل-مالغا ئېرىشىش ياكى بىرەر خوتۇن ئېلىش ئۈچۈن بولغان بولسا، ئۇنىڭ ھىجرىتى نىيەت قىلغان نەرسىسى ئۈچۈن بولىدۇ» پەيغەمبىرىمىز ئېيتقاندەك، ئاللاھنىڭ بۇيرۇقى ۋە چەكلىمىلىرى بويىچە ياشايدىغان بىر مۇسۇلماننىڭ ئۆزىگە ۋە جەمئىيەتكە پايدىلىق بولۇشنى مەقسەت قىلىپ قىلغان، توغرا ۋە گۈزەل بولغان ھەر بىر ئىشى ئىبادەت ۋە ساۋابلىق ئىشتۇر. بىر مۇسۇلمان ئىبادەت نىيىتى بىلەن تاھارەت ئېلىپ ناماز ئوقۇسا، ھەج قىلسا، زاكات ۋە سەدىقە بەرسە ساۋابقا ئېرىشىدۇ.

ئىبادەت نىيىتى بىلەن روزا تۇتقان كىشى ساۋابقا ئېرىشىدۇ. ئىنسانىيەتكە پايدىلىق بولۇشنى مەقسەت قىلىپ ئىلىم ئۆگەنگەن كىشى ساۋابقا ئېرىشىدۇ. ئىنسانىيەتكە پايدىلىق بولۇشنى مەقسەت قىلىپ دەرەخ تىكسە، ساۋابقا ئېرىشىدۇ. ئىنسانىيەتكە پايدىلىق بولۇشنى مەقسەت قىلىپ يولدىكى ۋە ئەتراپىدىكى زىيانلىق ۋە پاسكىنا نەرسىلەرنى تازىلىغان كىشى ساۋابقا ئېرىشىدۇ. كۈچلۈك مۇسۇلمان بولۇشنى مەقسەت قىلىپ تەنتەربىيە بىلەن شۇغۇللانغان كىشى ساۋابقا ئېرىشىدۇ.

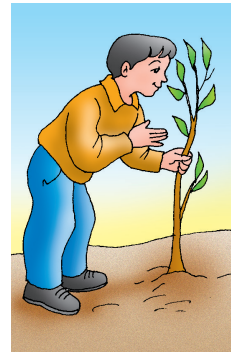
دىنىي ۋە ئىززەت-ھۆرمىتىنى قوغداش ئۈچۈن ھەربىي خىزمەت قىلغان كىشى ساۋابقا ئېرىشىدۇ.

ئۆيىدىكىلەرنى ھالال رىزىقلاندۇرۇش ئۈچۈن، ئىشلىگەنلەر ساۋابقا ئېرىشىدۇ.

بەختلىك ئائىلە قۇرۇش ئۈچۈن توي قىلغان كىشى ساۋابقا ئېرىشىدۇ. توغرا ئىشلاردا ئاتا-ئانىسىغا ئىتائەت قىلغان كىشى ساۋابقا ئېرىشىدۇ. ئاللاھ رازىلىقى ئۈچۈن ياشانغانلارنى ھۆرمەتلىگەن ۋە كىچىكلەرنى ئىززەتلىگەن كىشى ساۋابقا ئېرىشىدۇ.

ئاللاھ رازىلىقى ئۈچۈن كىشىلەرگە ياردەم قىلغان كىشى ساۋابقا ئېرىشىدۇ. ئاللاھ رازىلىقى ئۈچۈن ھايۋانلارغا ياردەم قىلغان كىشى ساۋابقا ئېرىشىدۇ. ئاللاھ رازىلىقى ئۈچۈن مۇسۇلمانلارغا سالام قىلغان كىشى ساۋابقا ئېرىشىدۇ. ئاللاھ رازىلىقى ئۈچۈن كېسەللەرنى يوقلىغان كىشى ساۋابقا ئېرىشىدۇ.

سۆيۈملۈك پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام: «سەن يەر زېمىندىكىلەرگە رەھىم قىلساڭ، ئاسماندىكىلەر ساڭا رەھىم قىلىدۇ» ۋە «رەھىم قىلمىغان كىشىگە رەھىم قىلىنمايدۇ» دېگەن.

ھېكايە: پەقەت بىر قېتىم كۈلۈمسىرەش

زېرىكىشتىن يۈزىنى ۋە كۆزىنى تاتىلىۋالغان ئادەم، ئالدىدا كۈلۈمسىرەپ تۇرغان بىر كىچىك قىزنى كۆردى. زېرىككەن ئادەم ئۆزىگە قاراپ كۈلۈمسىرەپ تۇرغان كىچىك قىزغا قاراپ ئىچى ئىللىدى. قانداقتۇر بىر خۇشاللىق ئۇنىڭ پۈتۈن ۋۇجۇدىنى قاپلىدى. ئۇ ئۆز - ئۆزىگە ناخشا ئېيتىشقا باشلىدى. تۇيۇقسىز ئۇنىڭ ئۇزۇندىن بېرى تېلېفون قىلمىغان بىر دوستى ئېسىگە كەلدى. ئۇ ئۇنىڭغا تېلېفون قىلىپ، ئۆتمۈشتىكى كۈنلەر ھەققىدە پاراڭلاشتى. ئۇنىڭ دوستى بۇ ئالاقىدىن بەكلا خۇشال بولغاچقا، ھەر كۈنى چۈشلۈك تاماق يەيدىغان رېستوراندىكى مۇلازىمەتچى قىزچاققا كۆپ مىقداردا چاي پۇلى قويۇپ قويدى. تۇنجى قېتىم بۇ قەدەر كۆپ چاي پۇلى تاپشۇرۇۋالغان قىز، ئۆيىگە قايتىش يولىدا بۇ پۇللارنىڭ بىر قىسمىنى كەچتە بۇلۇڭدا ئولتۇرغان كەمبەغەل ئادەمنىڭ شەپكىسىگە قويۇپ قويدى. خۇشاللىق بىلەن غىزالىنىۋاتقان كەمبەغەل ئادەم بىنانىڭ يەر ئاستى قەۋىتىدىكى بىر ھوجرىلىق ئۆيىگە ئىسقىرتىپ ماڭدى. ئۇ شۇ قەدەر خۇشاللىق، تىترەپ كەتكەن كۈچۈكنى كۆرۈپ ئۇنى قۇچىقىغا ئالدى. ئۆيىگە ئېلىپ كېلىنگەن بۇ ئىت سوغۇقتىن قۇتۇلغانلىقىدىن ئىنتايىن خۇشال ئىدى. يېرىم كېچىدىن كېيىن بىنانى ئىس - تۈتەك قاپلاپ، ئوت ئاپىتى يۈز بەردى. ئىس - تۈتەكنى پۇرىغان ئىت قاتتىق قاۋاشقا باشلىدى، ئالدى بىلەن كەمبەغەل ئادەم ئاندىن تۇرالغۇدىكى بارلىق ئاھالىلەر ئويغاندى. ھەممەيلى بىرلا ۋاقىتتا بىنادىن سەكرەپ چۈشۈپ، مۇتلەق ئۆلۈمدىن قۇتۇلۇپ قالدى. بىلەمسىز، بۇ ۋەقەلەرنىڭ ھەممىسى ھېچنېمىگە ئەرزىمەيدىغان، كىچىك بىر تەبەسسۇمنىڭ نەتىجىسى ئىدى.